

Anul al 19-lea

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
Rusia, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Lupta pentru votul universal.

Legea făgăduită de Maiestatea Sa în acum cinci ani, — când domniă încă guvernul de scârboasă aducere aminte al coaliției (Weckerle-Kossuth-Apponyi-Andrassy), — ca să se dea în sfârșit și Ungariei o lege electorală, care să îndreptățească pe toți cetățenii, ce își dau sângele și agoniștea lor pentru țară, — nici acum nu s'a împlinit.

Dela guvernul coaliției, alcătuit din oameni, cari pe lângă binele lor personal, văd numai întărirea și mai mult a unei singure naționalități în paguba celorlalte, alegând încă și din naționalitatea, care singură are în țare aceasta și pânea și cuțitul, numai pe „domnii” pururea flămânzi după chiverniseală nemuncită, nici că ne puteam aștepta la așa ceva.

Guvernul de astăzi, care se sprijinește tot pe clasele cele vechi domnitoare, la cari s'au alăturat, stăpânindu-le Jidanii, încă se mulțumește cu făgăduieli întunecoase, îndoelnice, că va veni cu un proiect (plan) de lege pentru un fel de vot universal, dar nu uită să adaugă totdeauna, că lucrul fiind „gingaș”, trebuie făcute studii, pregătiri, pentruca nu cumva să se facă vr'o încurcătură. Și care e „încurcătura” aceasta? E teama, că făcându-se o lege electorală dreaptă, cu vot universal, egal și secret, ceice au astăzi puterea în mână vor perde-o, dacă nu toată deo-cădată, totuși partea cea mai mare.

Pentru noi Români, schimbarea legii electorale prin una, care să dea votul universal, egal și secret, e o întrebare de viață și moarte. Până când părții celei mai mari a Românilor îi este răpit dreptul de-a-și consfinți cu votul său vrierile sale în privința vieții sale politice, culturale și economice, până când mișeliile și barbariile nemaipomenite la alegerile din Ungaria fac cu putință oprirea și a celorlalți să-și îndeplinească dreptul de vot, — până atunci noi suntem tot iobagi, cum am fost înainte de 1848.

Ca să scuturăm deci odată jugul acesta rușinos, pe lângă eforturile, ce le facem pentru ridicarea noastră culturală și economică, trebuie să lucrăm și pentru libertatea noastră politică. Aceasta însă se poate numai cu ajutorul votului universal, egal și secret. Numai atunci va fi cu putință, ca noi Români și celelalte naționalități robite astăzi să ne avem în numărul, ce ni-se cuvine, pe reprezentanții noștri în dietă. Numai atunci vom putea sili pe cei care trag numai foloasele, lăsându-ne nouă numai ponoasele, ca să se împartă după dreptate și unele și altele, între toți fiii acestei țări.

Pentru a grăbi ajungerea la aceasta țintă, nu strică să căutăm tovarăși chiar în tabere nouă dușmane altminteri. Dintre partidele maghiare, unul singur, al lui Justh, a pornit pe față lupta pentru votul universal și secret. Partidul acesta s'a unit cu socialiștii, oameni dușmani rânduielii de stat, cari însă încă luptă în rândul întâiu pentru votul universal, egal și secret. Alianța aceasta nu însemnează însă, că Ungurii lui Justh și-ar fi părăsit programul lor, nici că socialiștii s'ar fi lăsat de visurile lor. E vorba de o întovărășire pentru a ajunge ținta comună: votul universal, egal și secret. Ținta ajunsă, încețază tovarășia.

Justhiștii au și pornit agitațiunea și au ținut până acum întrunirea dela Arad, la care au luat parte activă și Români. La Arad a vorbit din partea Românilor dl Dr. St. C. Pop, la Igrish dl Ioan Suci. În amândouă locurile, reprezentanții noștri au declarat, că noi Români ne bucurăm de acest fapt și avem datoria să-i sprijinim în lupta, pe care au pornit-o pentru ajungerea scopului. Au mai declarat însă și aceea, că *partidul național român va rămâne și mai departe independent (neatârnat) și va continua lupta pentru realizarea programului național român*. Iar pentru realizarea acestui program e gata să lege tovarășie cu orice partid.

Tovărășia aceasta va face cu putință apropierea între țărani români și cei maghiari. Și aceștia din urmă suferă, deși nu așa ca noi, de pe urma guvernelor nemesești. Am amintit în deosebite rânduri, că e de datoria țaranilor și meseriașilor noștri luminați, să le deschidă ochii și țaranilor maghiari în privința greșelii mari, ce o fac ei de-a urmă fără nici o socoteală pe toți Jidanii și jidoviții, cari îi ameteșc cu vorbe goale despre „ideie” și alte prostii.

Se'nțelege, că pășirea lui Justh în tovarășia Românilor și a socialiștilor a deslănțuit o furtună contra lui în gazetele jidovești. Ba Justh a pierdut chiar doi deputați, cari au eșit din partidul lui. Pe Justh însă nu-l spărie aceasta. El zice, că nu se poate găsi om cinstit, care să se îndoască de maghiarismul lui, afară de aceea chiar și contele Tisza, cel mai mare dușman național al nostru și al poporului preste tot, a intrat în tratative înainte de alegeri cu partidul național al Sârbilor, pentru a-i câștiga de partea guvernului, iar după alegeri i-a numit în dietă trădători de patrie.

Se'nțelege, că întovărășirea aceasta nu are să ne orbească într'atâta, încât să credem acum, că Justh și cu tovarășii lui, ajungând chiar la putere, ne vor face dreptate. Nu, Doamne ferește. Partidul ace-

sta vrea să câștige dragostea poporului maghiar, pe care o aveau odată Kossuthiștii, și la asta sunt convinși că vor ajunge numai făcând între țărani maghiari propagandă pentru votul universal. Biruind odată ideia aceasta, Justh și cu ai lui, ca și celelalte partide maghiare vor continua cu căutarea mijloacelor mișelești, pentru a ne strămtona pe noi Români chiar tot cu ajutorul acestei legi, făcând o împărțire cât mai nedreaptă a cercurilor electorale. Dar atunci cu votul universal, egal și secret lupta noastră va fi cu mult ușurată.

Dupăcum să vestește Români încă vor organiza mai multe adunări populare în toată țara, cerând votul universal. Pretulindeni; unde poporațiunea este ameșterată, vom lucra alături cu partidul lui Justh și cu socialiștii.

La lucru dară!

Pășunile. Ministrul de agricultură Serényi a dat un ordin pentru împădurirea locurilor șterpe și a dealurilor fără păduri. Îndeplinindu-se ordinul acesta, creșterea vitelor în Ungaria va scădea și mai mult ca până acuma, știind în ce mod neomenos să poartă silvicultorii (fersterii) cu crescătorii de vite. Ordinul acesta tinde a lovi mai ales în noi Români, căci 95 la sută din poporul românesc se ocupă, pe lângă agricultură, și cu creșterea vitelor. Pentru a împedeca aceasta lovitura plămută pentru țărâniea română și maghiară deopotrivă, deputatul nostru, dl Teodor Mihali s'a pus în legătură cu fruntași din partidele maghiare opoziționale, ca să lupte împreună pentru a opri guvernul să-și îndeplinească scopul. Pe aceștia i-a convins, ca să lucreze într'acolo, ca locurile șterpe și dealurile să fie plantate cu pomi roditori, dar *îngrădiți*, așa că pășunatul să nu fie împedecat. În tovarășie cu partidul lui Justh și cu socialiștii se vor ține adunări populare, în cari se va protesta contra acestei nouă măsuri de-a sărăci poporul. Dacă guvernul nu va împlini dorința poporului, oamenii, ca să nu moară de foame, vor fi siliți să plece și mai mulți la America.

Din prostiile gazetelor jidane. Cât de tare a căzut presa, zisă maghiară, cu toatecă e scrisă aproape întreagă de perciunați, ni-o arată din nou gazeta „A nap” din Budapesta. Iată, ce scrie într'un număr din săptămâna trecută la adresa noastră:

„Pecând la alegerile din România a domnit o adevărată groază, poporul fiind doborât la pământ și călcat în picioare.” Români dela noi mai au îndrăzneala să

se plângă necontentit, că sunt asupriți! Ei fac apel la străinătate, calomniază pe Maghiari, acuzându-i, că apasă și chinuiesc pe naționalități, — ei, cari se bucură de libertate în ce privește biserica (de aceea vor să ne silească copiii noștri, să învețe și religia în limba maghiară! Red. „Foi Pop.“), școala (pe care ni-o răpesc fără rușine! Red.), literatura, cultura lor, cu un cuvânt de toate câte li-se năzăresc. După ce prin lucrarea institutelor lor economice primejduiesc interesele maghiare și cu toate acestea nu s'a gândit nimeni să îngrădească puterea acestor așezăminte, dânșii totuși strigă, că sunt prigonii și ponegresc țara. Românii sunt adevărați trădători de patrie.

„Nu trebuie, sub nici un cuvânt, să se facă pace cu naționalitățile. Trebuie să le arătăm, că în Ungaria nu poate exista decât un drept, dreptul maghiarismului, că în Ungaria nu poate fi loc decât pentru o cultură, cultura maghiară.“

Treanca, fleanca. După lege, drept și adevăr, Ungaria e și trebuie să fie tot atâta maghiară, cât e română, germană, slovacă etc. Și dacă nu e încă, *va fi, trebuie să fie*. Cultura proprie și-au mâncat-o Maghiarii, ca și Țiganii biserica, decând un neam străin, neamul jidovesc i-a încălecat. Nouă nu ne trebuie cultura-minciună a lor, ci vrem să ne dezvoltăm cultura noastră proprie, care e cultură de popor european, nu venit sau semitizat (înfrățit cu Jidovii).

Tricolorul român e liber! „Tribuna“ a primit din Budapesta știrca, că ministrul de interne a poruncit să se facă o cercetare aspră contra jandarmilor, cari au zmulș partea tricoloră de pe hainele mai multor Române. Jandarmii, cari au săvârșit aceasta ticăloșie, au fost pedepsiți. Totodată ministrul a dat ordin confidențial (adecă ascuns, nu ca să-l știe toată lumea) tuturor posturilor de jandarmi, oprindu-i de-a se mai atinge pe viitor de părțile tricolore ale hainelor femeiești, fiindcă ele fac parte din portul național al Românilor.

În urma lățirii șvonului despre ordinul ascuns mai sus amintit, s'a publicat în gazetele din Budapesta, cari stau aproape de guvern, următoarele:

„Autoritățile, în urma îndrumării primite dela loc mai înalt (adecă dela guvern), nu vor conzidera de demonstrație naționalistă purtarea colorilor românești, și nu vor face totdeauna asuprii. Aceste colorii (roșu-galben-vânăt), în urma întrebunțării lor în timp de sute de ani de-arândul s'au încetățenit atât de mult în portul poporului și în industria de casă (la chindisirea atâtor haine), încât numai atunci pot să fie mijloc de a se amesteca autoritățile, dacă combinarea (compunerea) și felul cum sunt folosite, mai ales însă locul și ocaziunea, lasă a se înțelege că e vorba de demonstrație. Autoritățile polițiale și jandarmărești au primit îndrumări în această formă.“

Cuprinsul acestui ordin e tare încurcat. Aci se zice, că purtarea colorilor roșu-galben-vânăt e liberă, aci zice că ele sunt oprite la cine știe ce loc sau ocazie.

În urma urmelor va urma aceeași prigonire ca și până acum. Iar pentru încun-

jurarea acestui neajuns e de lipsă ca să se dea un ordin cum se cade, curat și lămurit, care să nu oprească colorile numite sub nici o formă. Ordinul să fie publicat din partea ministrului de interne, fiindcă atunci putem pretinde, ca cele ordonate să se și respecteze din partea poliției și jandarmăriei.

Și fiindcă aceasta nu s'a făcut până acum, credem că se vor întrepune deputații noștri în dietă, ca să se facă. Afacerea aceasta trebuie lămurită odată temeinic. E curat scandal ce fac cu poporul nostru, câți toți șovinisti și nechibzuiți de jandarmi și polițiști.

Primejduirea legii românești. E cunoscut cazul directorului dela liceul maghiar din Orăștie, care nu lasă odată cu capul pe elevii români să-și învețe religia în limba lor. Se vede, că par'că a nebunit de-abinele, căci se crede încă tot pe vremea legilor barbare, Aprobatele și Compilatele, de dinainte de 1848. Nu s'a mulțumit numai cu nelegiuirea de mai înainte, ci acum a oprit pe copii să mai meargă chiar și la biserica românească, silind pe unii să meargă la biserica calvină, care pentru noi Românii e aproape păgânească, iar pe alții la cea romano-catolică, care încă ne este străină.

Oare la anul se va mai găsi Român, care să-și batjocorească neamul trimițându-și copiii în școala-temniță a calvinilor din Orăștie?

Lupta în comune. Primăria orașului Lugoș (locuit de Români și Germani) a ajuns să propună un ajutor de 200 coroane pe sama Kultur-egylet-ului din Cluj, cea mai turbată societate de maghiarizare, pentru care au fost silite chiar și comitate cu populație nemaghiară să plătească aruncuri, ca să-i înmulțească fondurile. Dl Dr. V. Braniște a făcut o contrapropunere, ca să nu se dea nimic acelei societăți, care turbură numai pacea între naționalități. Propunerea dlui Braniște a fost primită cu o majoritate de șapte voturi. Primirea propunerii ar fi fost o rușine nemaipomenită pentru consiliul comunal al Lugoșului.

Iară spaima de tricolorul român. Patru fete și neveste române din Hodac, comitatul Murăș-Turda, a fost condamnate la câte patru zile arest și câte zece coroane amendă pentru că la o serbătoare au purtat cingători cu tricolorul românesc.

Condannarea aceasta este protivnică legii, dupăcum s'a dovedit anul trecut în fața tribunalului din Brașov.

Din luptele bisericesti cu Sârbii. Românii noștri din Mehala (Bănat) și-au găsit în sfârșit dreptatea dorită de zeci de ani în procesul cu Sârbii. Curtea de casație (curia) din Budapesta a hotărât, ca jumătate din pământurile bisericesti, stăpânite până acum numai de Sârbi, să fie date Românilor.

În procesul dintre Români și biserica sârbească din Brestovaț, Curtea de casație a hotărât, că comunitatea bisericască română nu poate fi contopită în cea sârbească.

Croații și Maghiarii. O societate de gimnastică din Budapesta s'a dus în Agram (Croația), unde s'a luat la întrecere, în joc cu o societate croată. Societatea din Budapesta a învins pe cea croată. Aceasta au înfuriat pe Croați așa de mult, încât au atacat pe oaspeții veniți din Ungaria strigându-le: „Mișeilor, Maghiari murdari, căutați voi în Croația? Duceți-vă în țara voastră țigănească“. Fiindcă s'au încercat, poliția din Agram a trebuit să se angajeze în apărarea străinilor.

Purtarea aceasta a Croaților n'a fost frumoasă. Ea arată însă de ce ură se bucură Maghiarii la toate neamurile din cauza tiraniei conducătorilor lor jidani și jidaniți.

Chestiunea naționalităților. Oricât ar dori de mult stăpânitorii de astăzi ai Ungariei să nu mai audă de naționalități, chestiunea acestora nu va adormi până nu li-se va face dreptate deplină. Las' că n'o lăsăm noi să adoarmă, dar acum se găesc chiar și între Maghiari oameni, cari vor să se hotărască în privința ei dreptate, nu dupăcum cer Jidanii dela foile „Budapesti Hirlap“, „A Nap“ și alte gazete murdare.

În Budapesta este un cerc (societate) democrat al studenților universitari maghiari, numit „Galilei“. Oricât de nesimpativ (neprietinos) ni-ar fi el din cauza luptei, ce o duce contra sfintei religii, ce e bun în el trebuie să recunoaștem. Sunt bune ideile, ce le are despre naționalități, pe cari dorește să le vadă libere. Nu de mult a ținut o ședință, la care au luat parte și studenți români și sârbi. Ba au chemat și pe deputatul național slovac Milan Hodja, ca să țină o vorbire. Dl Hodja a arătat, că cererile naționalităților sunt la fel cu ale Maghiarilor radicali-democrați. Conducătorii naționalităților s'au convins, că nu trebuie să lupte contra poporului maghiar, ci contra clasei stăpânitoare.

După dl Hodja a vorbit învățatul maghiar Jaszy, cunoscut cetitorilor noștri ca un apărător al dreptății față de naționalități. A vorbit apoi studentul român Duma, Sârbul Milencovici, Slovacul Porubská și la urmă studentul maghiar Fazekas, care nădăjduiește la o conlucrare a studenților naționalităților cu studenții maghiari democrați pentru desrobirea tuturor naționalităților din patrie.

O adunare poporală germană. După cum am mai amintit odată, țărani germani (șvabi) din comitatul Tolna (în Ungaria) au înființat mai de mult o „Uniune germană-ungară a țăranilor“ cu reședința în Bonyhad. Mult a lucrat pentru înființarea acestei uniuni — Justh. El voia adecă să câștige aderenți pentru ideile kossuthiste și printre Germani. Uniunea țăranilor șvabi, care a început să facă membri și printre Șvabii din Bănat, își vede însă de năcazurile ei economice și culturale. Ținând adunarea generală, la ea au luat parte pe lângă membri Uniunii și deputați maghiari din partidul țărănesc, contele Teodor Batthyanyi din partidul lui Justh, deputatul Wachhost din Berlin (Germania), președintele Uniunii țăranilor din Germania, deputatul Reitterer din Budweis (Austria), vice-președintele Uniunii țăranilor din Austria, deputatul sas Rudolf Brandisch din Sibiu și alții.

Nr. 19

Bathyanyi a vorbit — în limba germană! — despre votul universal, egal și secret. Deputatul Wachhorst din Germania s-a exprimat bucuria, că în Ungaria s'a păstrat obiceiurile și firea germană, și zise: „Noi Germanii iubim înainte de toate lupta pentru cultură, pentru călătoria libertate, pentru aceea țărani noștri luptă mai întâiu pentru o școală bună populară, căci în ea zace viitorul țărânimii. Școlile noastre populare sunt cetatea noastră cea mai tare“.

Reitterer a arătat, că și în Ungaria țărani trebuie să caute să se facă liberi și independenți (neatârnatari). Aceasta se întâmplă numai dacă țărani vor înființa cât mai multe tovărășii pe temeiul învățătorilor lui Raiffeisen.

Deputații noștri în dietă.

În ședința dela 26 Aprilie — după cum am amintit în numărul trecut al foii — deputatul nostru național, dl. Dr. Ștefan C. Pop, a luat din nou cuvântul, ca să protesteze în contra nedreptăților, pe cari le învinsă guvernele ungurești preste Români mai ales prin legile barbare de pășunat, pădurărit și prin legea veterinară (despre sănătatea vitelor), prin cari tind a ne aduce în săpă de lemn. Vorbirea a fost lungă, căci și șirul nedreptăților e lung. Pentru cetății noștri dăm părțile mai însumate și spunem totodată, că chiar și mulți dintre deputații unguri s'au mirat, că trebuie să sufere Români, mai ales vite și oi. De aceștia se află mai mulți în partea de mează a Ardealului, precum și în Munții-Apuseni, de aceea, dl. deputat s'a și ocupat mai mult cu aceste părți. Nu și-a uitat însă nici de comunele urbarialiste, cari încă sufere neșpus.

Întă ce a spus între altele:

Cercul Câmpeni din Munții-Apuseni cuprinde 10 comune cu 40 mii de locuitori. Proprietarul acestor comune eră erarul (statul), care de zeci de ani nimicește pădurile de-acolo. Ba s'a mai înființat o fabrică de celuloid la Turda, unde se înghite lemnul fără milă. Lemnul, ce mai rămâne, l-au închiriat la speculanți, așa că bieții munteni, cari făceau tot felul de vase și unelte de lemn, și-au pierdut tot câștigul, căci nu mai au lemn. Când s'au făcut segregarea, le-au dat pădurile puștite, dar neavând loc de pășune, erarul le-a fâgăduit Măgura, unde sunt aproape 40 de mii de jugăre de pășune bună. Fâgăduirea nu și-a împlinit-o nici până astăzi, ba bietul popor moare de frig și de lipsuri în mijlocul codrilor.

Locuitorii de-acolo au făcut adeseori rugări, ca să li-se facă cu puțință viața. Și n'au cerut de pomană. Au zis, că pășunatul de munte să li-se dea pe lângă o anumită taxă hotărâtă; pentru că să și poată avea vasele și uneltele de lemn să li-se dea lemn tot cu o anumită taxă. Au arătat, că mii de oameni trăiesc pe lângă joazăre, de aceea pădurile să li-se dea, cu plăta, lor și nu speculanților venetici. Dar rugările lor au fost zadarnice.

(*) mare nedreptate s'a făcut cu legea din 1898, prin care pădurea foștilor urbarialisti s'a dat pe mâna erarului. Statul cheltuiește cu administrarea lor preste un milion de coroane pe an, silind și pe lo-

cuitori să contribuie la aceste cheltuieli, cu toate că ei n'au nici un folos după ele. Ba s'au întâmplat, de statul a scos în licitație avere de-a comunelor, cari n'au putut plăti pentru ceva, ce nu le aducea nici un folos, ci numai pagubă. Mai este prin părțile urbarialiste un regulament, prin care sunt siliți oamenii să planteze copăcei pentru erar. La lucrul acesta îi chiamă tocmai când pleacă la munca câmpului în șesul Ungariei. Oamenii, nevenind la lucru pentru erar, sunt pedepsiți, iar de vin, pierd câștigul, ce l-ar putea avea muncind la șes și sunt amenințați să moară de foame.

Statul nu se îngrijește de loc de locuitorii dela munți. Pășunatul în munți le este oprit oamenilor. În anul 1908 s'a întâmplat, că proprietarii, cari aveau oi mai cu seamă în munții României au fost provocați, ca la un termen hotărât să le aducă acasă. Porunca aceasta s'a dat tocmai când munții erau acoperiți de zăpadă. Oieri de aceștia avem mai ales în Poiana-Sibiului, Rod, Săliște, Tilișca, Cacova, Sibiul, Rășinari, în comitatul Sibiului, apoi în Porumbacul de sus, Streza și Oprea-Cârțișoara, Arpașul de sus, Drăguș, Sâmbăta de sus, Poiana mărului, Breaza, Zărnești, Bran, în comitatul Făgărașului, Săcele, în comitatul Brașovului, și câteva comune în comitatul Treiscaunelor. M'am dus la ministru să-l rog, să retragă porunca aceasta, care e contra naturei. N'a vrut. Urmarea a fost, că preste 150 mii de oi au rămas în România, unde munții au pășuni mari, la cari nu vin locuitorii din satele României așa ușor, fiind prea departe de ele. Pe când puteau trece cu oile în România, plăteau de una 80 de bani acolo, iar aici acasă 1 coroană până la 1 cor. 20 bani. Acum plătesc pentru pășunatul de vară 2 cor. 50 bani, pentru cel de primăvară și toamnă 3 cor., așa că și dacă găsesc pășune, nu pot birui cu plățile. S'a întâmplat apoi din cauza aceasta, că numărul oilor a scăzut din samă afară, dar brânza, carnea și lâna încă s'au scumpit din samă afară. Și scumpetea aceasta o plătesc în rândul întâiu orașenii. Așa că lovind în Români, cari trăiesc din creșterea vitelor și a oilor, precum și din lemnărit, s'a lovit tot așa de greu și în orașeni, cari nu sunt Români.

O mare nedreptate se face poporul și cu legea veterinară, după cum s'a dovedit mai ales în comitatul Făgărașului și în cercul Bradului. Când eră boala de gură și de unghii (ologul), ministrul de agricultură dă ordin, că vitele nu mai este iertat să fie scoase din grajduri, ca să nu se molipsească. Pe-atunci însă eră teamă de holera. Iaca și pe ministrul de interne cu alt ordin, prin care poruncește, că tot gunoiul să fie scos afară din curți și dus la câmp, ca să nu se strice aierul în sat. Bietul țaran eră acum între ciocan și nicovală. Dacă voiă să care gunoiul, trebuia să scoată vitele din grajd, că nu-l putea duce în pumni. Dar atunci îl pedepsiă pentru călcarea ordinului ministrului de agricultură. Dacă nu căra gunoiul, îl pedepsiă pentru călcarea ordinului ministrului de interne. Și într'adevăr, că slujbașii s'au slobozit ca lupii asupra bieților Români, pedepsindu-i cu amende grele.

A mai vorbit apoi deputatul nostru și despre Săcui, pentru cari înființează tot felul de societăți și le înlesnește pășunatul și pădurăritul. A protestat în contra ace-

stei politici de milogire a Săcuilor, milogire făcută cu averea noastră, pe care ni-o stoarce guvernul vitreg, pentru Săcui mușă, iar pentru noi ciumă.

La urmă cere, ca guvernul să ia măsuri de îndreptare a tuturor relelor arătate, ca nu cumva să-i pară rău mai târziu.

Dela Făgăraș.

De o bucată de vreme știrile sosite din Țara-Oltului nu erau de loc îmbucurătoare. Spiritul român din școale amenințat să fie alungat cu totul din cauza slăbiciunii celor chemați, în capitala comitatului certe rușinoase pentru motive curat personale, — o boală veche acolo, — urmarea, că cei câțiva Jidani și slujbași străini pripășiți pe-acolo de cine știe unde își făceau și-și fac mendrele în dragă voie, bătându-și joc de poporațiunea celui mai românesc comitat din Ungaria.

Săptămâna trecută a fost adunarea comitatului. În presară s'a ținut o conferență a membrilor români în număr de 46. Ca să se potolească patimile, comitetul partidului național român a trimis doi fruntași, pe dnii Dr. Alexandru Vaida-Voevod și Dr. Liviu Lemeni, a căror prezență în mijlocul membrilor români a produs o mare însufletire. Pentru că reușita luptei cu administrația nouă pururea duj-mănoasă să fie asigurată, în conferență s'a hotărât, ca toți să se supună celorce va hotări majoritatea (cei mai mulți). S'a și hotărât cu majoritate de voturi, ca lupta contra organelor administrative să se continue cu cea mai mare înverșunare, totodată s'a mai hotărât, ca membri români să și dea demisiunea (să iasă) din toate comisiunile comitatense. S'a găsit un singur om, care să nu se supună acestei hotărâri: protopopul Niculaie Borzea, care a declarat, că se retrage din clubul partidului național. Prin aceasta a trecut acum pe față de partea celorce luptă împotriva noastră. Partidul național știe acum, cu cine are a face.

A doua zi, Joi, s'a ținut adunarea comitatului. Comitele suprem Széll a fâgăduit Românilor, că va îndreptă toate relele administrațiunii și i-a rugat să numească o comisiune de patru inși, care, după adunarea generală, să lucreze cu funcționarii cei mari pentru o împăcare, căutând și mijloacele pentru a îndreptă relele, cari nemulțumesc pe Români. În fața acestei interveniri, Români au hotărât deocamdată să nu se retragă din comisiuni.

Numai de n'ar fi iară o tragere pe sfoară!

În adunarea comitatului, deputatul nostru dl. Dr. Șerban a cerut deslușiri, pentru ce li-s'a detras multor preoți români re-lutul de cvartir, la mulți chiar și congrua, pentru ce nu se dau ajutoare de stat școalelor confesionale, pentru ce nu lasă comunele să voteze ajutor pentru salariile învățătorilor confesionali și pentru ce nu se îngrijesc de pășune pentru vitele oamenilor.

Vicecomitele răspunde, că nu știe nimic despre congrua preoților, fâgăduiește, că va respectă hotărârile comunelor cu privire la plata învățătorilor, iar în privința pășunatului spune, că lucrările consfătuirilor sunt încă în curgere, așa că despre rezultat va raportă la adunarea următoare a comitatului.

Din România.

Congresul partidului naționalist-democrat. Când cu alegerile din Tară am arătat, că partidul naționalist-democrat, acel partid, care pornește în lucrarea sa numai din punct de vedere curat național și are un program de îmbunătățiri mari pentru țărâna din România, n'a putut alege, față de celelalte trei partide, nici un deputat. Chiar și dl N. Iorga, căpetenia partidului, n'a reușit, ceea ce nu e numai pagubă, dar nu e nici frumos. Cu toată căderea aceasta, partidul dă tot înainte și numărul aderenților crește mereu.

Nu de mult s'a ținut în București un congres al acestui partid. Au luat parte foarte mulți din toate părțile țării. Vorbitorii s'au ocupat mai ales cu mijloacele cele mai potrivite pentru a răspândi cât mai mult ideea naționalistă atât la orașe, cât și la sate. S'au hotărât și înființarea unei gazete, care să apară zilnic.

Socialiștii naționali. Și în România este un partid socialist, pentru care fac propagandă mai ales Jidani și foile plătite de Jidani. Muncitorii români au început să se deștepte, după cum se vede din înființarea Ligei pentru ocrotirea muncitorilor și sindicatele naționale. Liga aceasta și-a ținut săptămâna trecută întâiul ei congres în București. Vorbitorii au arătat, că soarta muncitorilor de tot felul e grea și ei trebuie să lupte pe toate căile legale, ca să și-o îmbunătățească. Lupta aceasta au să o dea însă Românii conduși de Români, nu de Jidani.

Legea crâjmilor. Partidul liberal votează o lege bună, care mai puneă frâu înființării fără nici un rost a crâjmilor, unde oamenii își risipesc banii și sănătatea. Partidul conservator de acum a schimbat însă legea, dând libertate, ca la orașe să se poată înmulți crâjmele. Noroc, că pentru sate au rămas tot hotărârile din legea cea veche.

Ce scriu alte gazete?

„Minerva“ (București). Așteptăm de la diplomația austro-ungară să recunoască din vreme, câte primejdii pot răsări pentru politica monarhiei habsburgice, pe urma necontenitelor provocațiuni ungurești. În totdeauna vecinii maghiari s'au pus piedecă între noi și Austria, numai de teama, ca elementul românesc să nu-și dobândească pe deplin însemnătatea sa în Răsăritul Europei. Teamă aceasta meschină se poate, până la un punct, explica pentru aceia, cari tot mai visează „un mare imperiu unguresc“ dela Marea-Adriatică și până la Marea-Neagră. Pentru Austria însă și pentru interesele monarhiei habsburgice, politica egoistă a Maghiarilor este tot ce poate fi mai păgubitor, dacă nu i-se împotrivesc factorii hotărâtori din Viena.

Până acum diplomația austro-ungară din București a tot menajat (le-a făcut pe plac) pe Maghiari, precum îi menajează și Curtea din Viena. Rezultatele se cunosc. Grandomania (fudulia de-a se crede grozav de mari) politicianilor maghiari crește mereu și conflictele dintre Austria și Ungaria sporesc în aceeași măsură, iar bunele raporturi ale monarhiei cu noi (cu România) sunt necontenit amenințate.

„Nord und Süd“ (Berlin). În ce privește politica externă, Românii (din Ro-

^{*)} Revistă mare germană, care a scris un articol despre politica României față de Turcia și despre alianța ei cu statele din Tripla-Alianță.

mânia) nu sunt în toate înțeleși cu regele lor. Poporul este în contra unei legături prea strânse cu Ungaria.

În adevăr, în Transilvania (și Ungaria, Red.) aproape (preste! Red.) trei milioane de Români îndură cea mai grozavă asuprire din partea Maghiarilor. Acești Români au suferit în alegerile din urmă așa de strașnice samavolnicii, încât s'au lăsat ademeniți spre o legătură cu Justh și, prin aceasta, spre o ruptură de dinastia habsburgică (Românii nici nu s'au aliat cu Justh, nici nu se vor rupe de iubitul lor Domnitor și urmașii lui. Red.) Numai după ce bărbații de stat Apponyi, Tisza, Khuen-Hedervary vor fi îmbunătățit soarta Românilor pe temeiul egalității politice și naționale, putem avea speranța, că soldații regelui Carol, plini de încredere, vor merge umăr la umăr cu Ungurii în războiul contra Slavilor.

Stiri politice din străinătate

Turcia. Știrile sosite din Albania n'au adus nici până acum ceva hotărât. Tot ciocniri mici, în cari cad câțiva soldați turci, dar, cum se pare tot mai mulți albanezi. Într'aceea comitetul revoluționar albanez a făcut un manifest (o scrisoare), pe care l-au împărțit la toate gazetele mari din Europa, apoi la gazetele turcești, la deputații turci și prin toate orașele turcești, ca să vadă lumea, pentru ce s'au răscolat. Manifestul a fost citit de un deputat albanez chiar și în camera (dieta) turcească din Constantinopole. El a fost înaintat și comitetului „Uniune și progres“ al tinerilor turci, cari au hotărât să se ocupe de el în congresul, ce-l vor ține în curând.

Ca să audă cetitorii noștri chiar din gura Albanezilor, pentru ce s'au răscolat ei, dăm și noi cuprinsul acestui manifest în limba română:

„Cinci veacuri au trecut din ziua în care Albania a căzut sub stăpânirea turcească. În tot timpul acesta de războaie și nesiguranță, Albanezii au dat dovada celei mai mari supunerii și prin credința lor fără păreche, au purtat stindardul turcesc din biruință în biruință.

În totdeauna am împărțit soarta și nenorocirile imperiului otoman (împărăția turcească), chiar și atunci când existența lui era în mâinile iataganelor noastre, a îndrăznelei și credinței noastre.

Nici odată n'am avut de gând să cerem privilegii speciale (favoruri deosebite) și în totdeauna am trăit liniștiți în paza vechiului regim patriarchal (după obicinuința veche) și aceasta poate chiar din cauza că ne lipsia conștiința națională.

Acuma însă, tirania care durează de 30 ani, în care timp s'ar fi putut prăbuși întregul imperiu ne-a redeșteptat și pe noi, arătându-ne calea progresului (înaintării) pe care vecinii noștri au apucat-o de mult.

Am îndurat despotismul cu vitejie. Tinerilor turci le-am dat sprijin și le-am asigurat biruința. În loc de recunoștință însă, în loc de răsplată și drepturi, pe cari celelalte naționalități din imperiu le au de mult, tinerii turci s'au atins de cele mai sfinte din drepturile noastre, prin politica lor brutală și neomenoasă.

Infrânți și descurajați de situația noastră prezentă și trecută am hotărât să luptăm până ce vom cuceri următoarele drepturi:

1. Albania să formeze un vilaiet (provincie) deosebit.

2. Școlile albaneze să fie susținute de stat.

3. În timp de pace, Albanezii să fie că serviciul militar în cuprinsul Albaniei. Având în vedere greaua stare a Albaniei, dese mișcări revoluționare de acolo și mincinoasele vorbe ale străinilor din ținutul nostru, pentru a asigura traiectoria noastră națională, noi stăruim ca să ni-se dea drepturile de mai sus.

În numele tuturor Albanezilor — musulmani și creștini — în numele sângelui nevinovat, care se varsă pentru căpătarea drepturilor poporului albanez, ne adresăm opiniei publice (tuturor oamenilor) și umanității (celor cu îndurare) spre a ne se da drepturi.

Albania, Maiu 1911.

China și Rusia. Am mai amintit de spre neînțelegerile dintre China și Rusia. China s'a arătat învoită de-a implini cererile Rusiei, pentru că ea nu dorește războiul. Aceasta însă numai pentru omenească, căci nu se simte încă destul de pregătită pentru război. În Mongolia și Manchuria, guvernul chinez trimite mereu armate regulate. Din Europa cumpără arme. Ofițerii chinezi, cari au învățat meseria războiului în armatele europene, mai ales în cea germană, au fost însărcinați să facă planul de război. Intreaga presă (gazetele) chineză cere războiul cu Rusia, dar nu acum, ci după ce China va fi mai bine pregătită.

De altă parte Rusiei încă nu-i dă mână să înceapă acum războiul, căci nici ea nu este pregătită. După cum spune gazeta rusească „Odeschi Listok“, Rușii au în provincia rusească Amur, vecină cu ținutul războiului viitor, numai vre-o 26 mii de soldați, risipiți pe o întindere de peste 1700 kilometri, pe când Chinezii au strâns deja acolo 130 de mii de soldați.

Maroco. În împărăția aceasta lucrurile se încurcă tot mai mult. Șapte mii de revoluționari au încunjurat capitala Fez. Prețurile alimentelor (de-ale mâncării) s'au urcat în mod îngrozitor, așa că oamenii sunt amenințați de foamete. Urmarea poate să fie, că o parte dintre locuitorii Fezului se vor întovărăși cu răsculații și vor da răsculaților drumul în oraș.

Guvernul francez a hotărât să trimită trupe regulate franceze la Fez, cari să despresoare capitala. Numai de vor ajunge la timp!

Persia (Azia). În orașul Ispohan izbucni, din cauza foametei, o răzvrăție. Mulțimea a atacat poliția și casa guvernatorului, a ucis câțiva funcționari înalți și a prădat o mulțime de case. Intre răzvrătiți sunt și mulți soldați. Mișcarea e îndreptată și contra străinilor (Europeenilor) așezați în Persia. În Teheran, capitala Persiei, s'a prezentat o deputație de ofițeri la ministerul de război, cerând ca să se voteze cât mai curând reforme militare, altminteri trupele se vor răscolii.

Mexico (America). Răsculații contra președintelui republicii nu s'au potolit încă, ci din contră, par a se întări. După știrile din urmă, ei au cucerit orașul Iuare pe care l-au prădat și dărâmat. E temeră că armata Statelor-Unite va intra în Mexico, ceea ce poate produce încercături mai mari.

Sinoadele bisericii greco-orientale.

III. Școalele din arhiepiscopia Sibului.

1. Școalele secundare:

La liceul (gimnaziu cu 8 clase) din Brașov au fost 14 profesori. S'au înscris la începutul anului 343 de elevi, rămânând până la sfârșitul anului 327, adică 40 de clase. E deci încă loc destul în clase pentru cei ce nu vor să-și dea copiii pradă batjorurilor din liceele maghiare.

La gimnaziul real (școala reală cu 4 clase) din Brașov au fost 6 profesori și numai 86 elevi înscriși, abia 21 de clasă. Gimnaziul real e foarte bun pentru cei ce vor să-și croască pentru viață o carieră practică: la meserii mai fine, în comerț, școale comerciale și de meserii mai înalte, școale militare ș. a. În gimnaziul real nu se învață limba latină, ci numai limbi vii, între cari și limba franceză. Se învață apoi mai mult comput și științe naturale. Noi avem mare lipsă tocmai de oameni de acștia, cari să ne dea orășeni harnici și cu învățatură potrivită.

La gimnaziul (cu 4 clase) din Brad au fost 8 profesori și 149 elevi înscriși, earăși cam puțini.

La școala comercială superioară din Brașov 6 profesori și 3 ajutători dela liceu și gimnaziul real. Elevi înscriși 99.

La seminarul pedagogic din Sibiu au fost șapte profesori. Elevi înscriși 91. Aici a scăzut numărul elevilor față de anul trecut.

2. Școalele primare:

Copii de școală.

Obligați a cercetă școala au fost:

Dela 6—12 ani:	Dela 13—15 ani:
băieți 43,086	băieți 17,399
fete 38,567	fete 16,569

La olaltă 81,242 La olaltă 33,968

Băieți și fete obligate a urmă școale primare între anii 6—15 au fost cu totul 115,621, cu 1665 mai mulți ca în anul trecut.

Au cercetat școalele noastre populare:

Dela 6—12 ani:	Dela 13—15 ani:
băieți 25,439	băieți 7,214
fete 22,092	fete 7,336

La olaltă 47,531 La olaltă 14,550

Cu totul 62,081, mai puțini cu 2374 ca în anul trecut.

Școli străine au cercetat:

a) școale primare:	b) școale medii:
băieți 8,197	băieți 891
fete 6,515	fete 271
Suma 14,712	Suma 1,162

Cu totul au cercetat școale străine 15,874 de copii. Față de anul trecut cu 2010 mai mult.

Au cercetat școale de-ale noastre și școale străine, cu totul 76,813 inși. Cu 84 mai mulți ca în anul precedent.

Clădiri pentru școale primare au fost cu totul 704, dintre cari 25 închiriate. 191 de clădiri nu sunt după cerințele legii. În cursul anului s'au reparat sau s'au clădit din nou un număr mare de școli.

Grădini școlare au fost numai 261, iar biblioteci școlare numai 243.

Numărul școlilor confesionale a fost de 679. În 35 de parohii sunt școale comunale, în 150 școale maghiare (de stat), în 63 școale particulare, adică 248 de școale străine. În 75 de comune nu este nici un fel de școală.

Învățători au fost 790, învățătoare 43. Aceștia au primit salarii în suma de 738 mii 571 cor., cu 43 mii 304 cor. mai mult ca în anul premergător. Suma aceasta s'a acoperit:

1. Dela comunele bisericesti	467,149 cor.
2. Din fondurile centrale (Sibiu)	25,210 »
3. Dela stat	137,397 »
4. Din alte izvoare	82,864 »

Ajutoare s'au dat pentru zidire de școale, lucruri trebuincioase în școale, salarii și gradații (cvinvenale) ș. a.

a) din fondul cultural	107,590 cor. 98 b.
b) dela Universitatea ssească	78,600 » — »
c) din fondul școlar eparhial	19,492 » 06 »

Burse (stipendii) s'au dat în suma de 16 mii 350 coroane. Aici nu sunt cuprinse bursele din fundațiunea Gojdu.

În legătură cu raportul consistorului despre starea școlilor, comisiunea școlară a sinodului a făcut propunerile următoare:

1. Raportul consistorului despre starea școlilor să se ia spre știință.

2. Se iau cu vie mulțumire la cunoștință măsurile luate de consistor pentru mântuirea instituțiilor noastre culturale. Și deoarece în protopopiatele Abrud, Alba-Iulia, Bran, Cetatea-de-peatră, Cluj, Dej, Deva, Dobra, Făgăraș, Geoagiu, Hațeg, Hunedoara, Ilia, Orăștie, Treiscaune și Zarand numărul școlilor neasigurate *) în raport cu cele asigurate, este de tot mare, se învață consistoriul, ca prin organele sale subalterne (protopopi, preoți, învățători, consilii parohiale), și unde va fi de lipsă și prin comisari, să facă tot ce-i cu putință pentru a asigura cât de multe școale prin câștigarea ajutorului de stat.

3. Se aprobă ajutoarele date până acum din fondurile arhiepiscopice, pentru asigurarea școlilor noastre primare, dar se învață Consistorul a ajuta pe viitor în primul rând, întrucât au lipsă, școalele din centrele protopopiatelor și din comunele amestecate, unde interesele noastre religioase morale și culturale sunt mai primejduite, oprind chiar ajutoare date parohiilor, unde acum nu e primejdie.

4. Se învață ven. Consistor să continue cu toată energia sporirea fondului cultural. Să provoace din nou pe toți aceia, cari odinioară au beneficiat de burse (stipendii) și ajutoare, să-și arete acum, când biserica și poporul are lipsă de ajutorul lor, recunoștința pentru ajutorul folosit la câștigarea calificației, care azi le asigură poziția frumoasă, ce o au.

5. Purcând din convingerea, că în împrejurările de față numai dascăli devotați cu trup și suflet idealului nostru religios moral cultural pot să-și îndeplinească pe deplin chemarea grea culturală în școalele noastre confesionale, se învață ven. consistor a da cea mai mare atenție modului de educație a pedagogilor noștri în seminar, îngrijind ca ei să primească o educație (creștere) adevărată și aleasă, amăsurat chemării lor și alungând toate acele elemente, cari dovedesc, că nu sunt în stare să se însuflețească cum cere timpul de astăzi dela viitorul dascăl ortodox, și se autorizează ven. consistoriu, ca să creeze din mijloacele, de cari dispun, mai multe burse, prin cari să se poată atrage elemen-

tele cele mai bune pentru statul nostru învățătoresc.

6. Se ia act cu părere de rău despre dispozițiile unor organe administrative, prin cari s'au închis atâtea școale de-ale noastre, fără să se deschidă altele în loc, și s'a lăsat tineretul nostru fără educația și instrucția de lipsă, — și se învață ven. consistoriu, ca să continue cu protestele la locurile competente pentru deschiderea din nou și asigurarea acestor școale, iar până atunci să dispună, ca preoții acestor parohii, cel puțin în Dumineci și sărbători, să întrunească tineretul nostru în biserică, spre a-i da cel puțin instrucția religioasă morală, absolut necesară pentru viață.

Primejdia e mare pentru școalele noastre, dar cu bucurie vedem, că cei chemați veghează. Rămâne acum, ca și cei dela sate să dea tot ajutorul lor, ascultând cu sfințenie de îndrumările, ce li-se dau.

Banca generală de asigurare.

Duminecă, în 14 Maiu n., s'a ținut în Sibiu adunarea de constituire a noului institut de asigurare românesc. La adunare, care s'a ținut sub prezidenția dlui Parteniu Cosma, au luat parte fruntași români din toate părțile.

La desbaterea statutelor s'a ivit părerea ca noua bancă să nu se numească „Fortuna“, ci „Banca generală de asigurare“. Această propunere a fost primită din partea adunării.

După desbaterea și votarea statutelor s'a trecut la alegerea direcțiunii, în care au fost aleși următorii 15 membri: Parteniu Cosma, directorul „Albinei“, Ioan Vulcu, comerciant în Orăștie, Dr. Liviu Lemenyi, adv. Sibiu, Dr. Oct. Russu, adv. Sibiu, Andreiu Cosma, directorul „Silvaniei“ Șimleu, Dr. Nicolae Șerban, deputat dietal și adv. în Făgăraș, Dr. Aurel Cosma, adv. în Timișoara, Sava Raicu, prim-contabil la banca „Victoria“ în Arad, Dr. Lucian Borcea, adv. Sibiu, Dr. G. Tripou, adv. Bistrița, Dr. Nic. Garoiu, adv. în Brașov, Dr. Caius Brediceanu, adv. Lugoj, Ioan M. Roșu, adv. Biserica-albă, Petru Drăghiciu, prim-pretore, Săliște și Dr. Coriolan Pop, dir. de bancă Oradea-mare. În comitetul de supraveghere s'a ales: Nicolae Ivan, Sibiu, Constantin Pop, Sibiu, Dr. Nicolae Comșa, Săliște, Dr. Nic. Schiau, Miercurea, Petru Stoica, Satul nou, Mateiu Jiga, Făgăraș.

Direcțiunea băncii, întrunindu-se în ședință după închiderea adunării, și-a ales de președinte pe dl Parteniu Cosma, directorul „Albinei“, iar până la o altă hotărâre sigură cu conducerea diferitelor afaceri a fost însărcinat dl Ioan Lăpădat, directorul „Ardeleni“ din Orăștie.

„Banca generală de asigurare“ se va ocupa deocamdată cu: asigurări contra focului, contra grindinei și a asigurării pe viață. Sediul (locul unde se așază) va fi Sibiu, în casele „Albinei“. Afară de aceea se vor înființa mai multe agenturi în toate părțile locuite de Români. Noua bancă își va începe lucrările cu 1 Octomvrie anul acesta sau cel mai târziu cu 1 Ianuarie 1912.

Dorim succes bun acestei instituțiuni românești, atât de însemnată. Sprijinul poporului nostru, desigur, nu va lipsi.

*) Neasigurate contra spurecării maghiarizării.

Glume și snoave

Da încă mie!

Se duc doi Țigani la pivnița unui Român, pe vremea când dorm și apele, știi colea pe la miezul nopții. Ficiorul și cu tatăl său. Intră ei și pune-te taică la vrană și la cep și bea, bea. Beură ei, cât beură,

dela o vreme Țiganul cel mai tânăr zice încet, amețit de beaură:

— Mo, teteo, mo! mie mi-i a cântă!

— Da încă mie, da încă mie, încep a sbiera cât îl luă gura, cel bătrân, pânăce îi auzi Românul, și ce-au păfit.... numai spinarea lor știe!

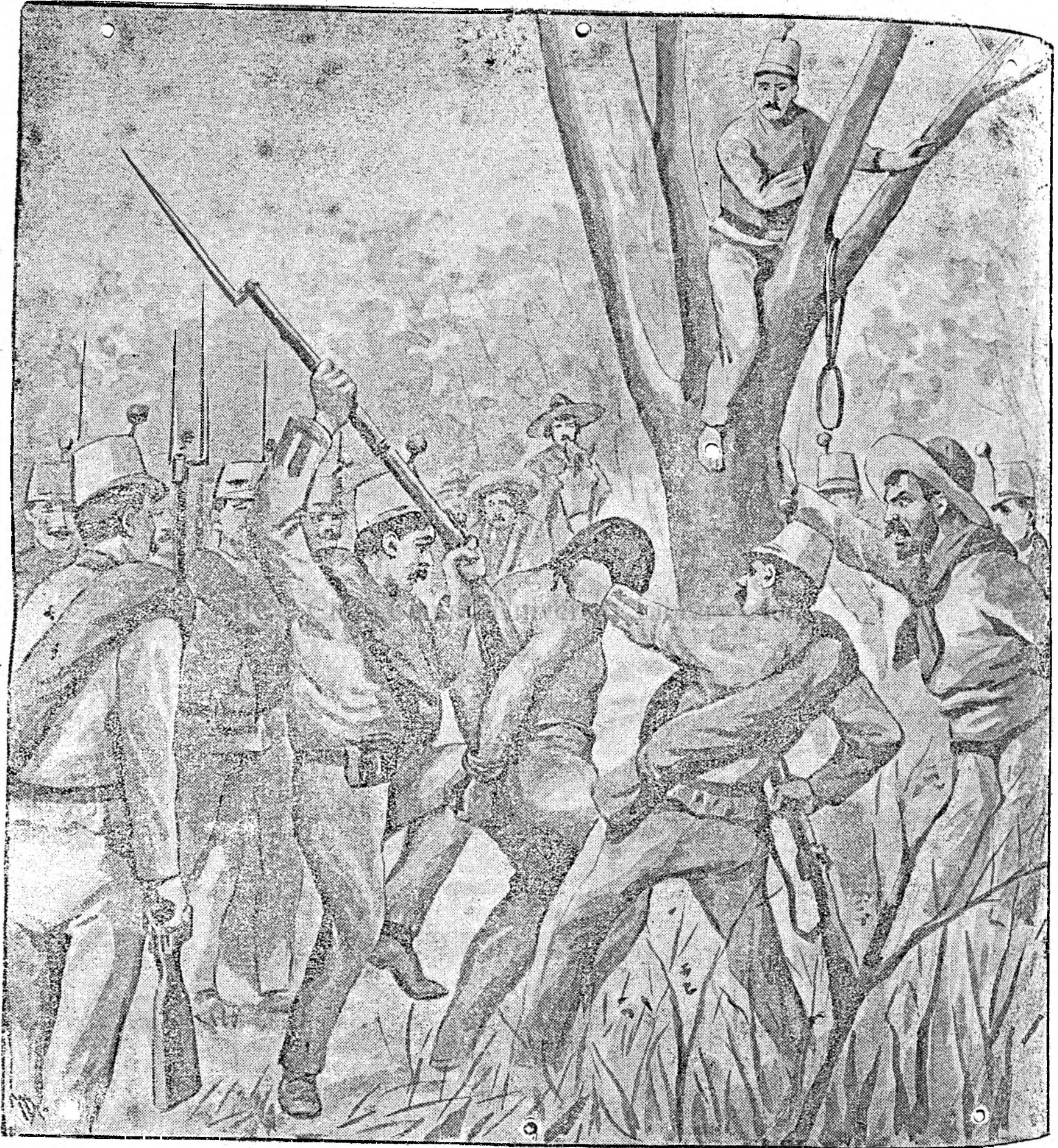
Trăsura tatii.

Boierul întâlnește pe băiatul vizitului său. Băiatul, copil de vre-o 7 ani, în loc să deie boierului binețe să joacă cu ortacii săi.

— Măi, ștregarule, tu nu știi cine sunt eu? îl întreabă boierul.

— Ba da, dumniata ești ăla care te plimbi mereu cu trăsura tatii.

Răscoala din Mexico.

Toate țările și toți oamenii își au năcazurile lor. În Albania s'au răscolat locuitorii, cerând drepturi naționale, despre ceace am spus în mai multe rânduri. În Rusia, de pildă, luptă poporul pentru câștigarea libertății. În țara Maroco din Africa e luptă din cauză, că nu se pot înțelege, cine să domnească pe tron. În China e agitație contra străinilor europeni și alte multe de acestea.

În timpul din urmă s'a întâmplat o răscoală și în Mexico. Această țară, care e republică, se află în America de mijloc, aproape de Statele-Unite. (Cetește și foaia Nr. 11 și 17.) Locuitorii sunt în număr de

vr'o 13 milioane. Ei s'au răscolat contra prezidentului țării lor Diaz.

Dintre răscolăți fac parte mai cu seamă locuitorii numiți lacvis, cari sunt un fel de Indiani corciți. Ei sunt însă în parte oameni cum se cade și se ocupă cu lucrarea pământului.

Dar prezidentul Diaz ține cu străinii, (mai toți Americani din Statele-Unite) cari au zidit linii ferate, au deschis mine etc. Pe de altă parte acești oameni se poartă rău cu poporul.

Se înțelege, că trupele prezidentului au pornit contra Indianilor. S'a pus un premiu

de 100 dolari pentru capul fiecărui Indian, iar care e prins de viu, îl spânzură într'un mod grozav de barbar. Unii soldați îi rup hainele de pe trup, iar alții bătându-l îl duc la un copac. Aci se află acățată o funie cu laț, de care îl spânzură pe Indian între torturile cele mai grozave.

Chipul nostru ne arată o astfel de spânzurătoare: Indianul e dus în bătaia la copac, de care e acățată funia cu laț, iar deasupra se află un soldat, care așteaptă să-i ia capul. — Ingrozitoare fapte, pe cari numai oameni lipsiți de simț omenească pot săvârși.

Povestea vorbeii.

De Anton Pann.

Despre rușinare și nerușinare.

De oameni cine nu se rușinează,
Nici de Dumnezeu nu se'nfricoșează,—Inșă,
Să aibă cineva rușine
Până unde se cuvine. — Adică:
Să aibă omul rușine
Când face rău, iar nu bine. —
Și cătră nerușinoși a zice:
Parcă 'mi-e rușine mie,
Ca nu 'fi-e rușine ție. — Și,
Ieni crapă obrazul de rușine.
Mi se pare de rușine
Că cade cerul pe mine. —
Dar nici să fii de aceia,
Parcă n'are nas să ne dea obraz. — Căci,
Omul cu rușine piere, — Că,
Nimeni nu dă pân' nu-i cere. — Și,
Toate 's cu timp și soroc
Și rușinea l'a al ei loc.—Foamea și rușnea,
Nu se pot de loc uni
Într'un loc a locui. —

Sunt rușinoși și d'aceia cari,
S'a învățat desbrăcat
Și 'i-e rușine 'mbrăcat. — Sau,
fi este rușine să mănânce bine. — Inșă,
A mănăcă nu e rușine,
(Când mănânci cum se cuvine). — Căci,
Omul la masă când șade,
Să mănânce cum se cade.—Iar nu cum zice:
'Și-a plecat gura și nasul
Ca când o să 'mbuce vasul. — Nici iar,
Nu sta ca un nemernic,
Dacă te cunoști vrednic. — Adecă:
Nu sta departe ca să nu fii uitat,
Nici te vâri ca să nu fii pe brânci dat. —
Căci, obraznicul are ceas
Când să ia rușinea'n nas. — Și,
Cine are adunare cu cei fără rușinare,
E tot într'o defăimare. — Indată îi zic:
Cioară lângă cioară trage,
Alte paseri nu-i sunt drage. —
S'a văzut că, celui fără rușinare
De-i da ceva obraz, sare
Să și se urce în spinare. — El,
De certare nu se rușinează,
De bătaie nu se înfricoșează. — Dar inșă,
Iși găsește fără voie
Lungul nasului să-i moaie. — Zicând:
'I se moaie nițel nasul cel de oțel. — Și,
Găsi om meștesugos a-i ciopli obrazul gros.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină
foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat,
este anume întocmit pentru trebuințele ță-
ranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere
ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul
fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

De acum până la Anul-nou costă
2 coroane 70 bani.

Lați deci „Foaia Poporului“ preste
tot locul, ca astfel să o putem face și
mai bună!

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 18 Maiu n.

Românii și votul universal. Comi-
tetul executiv al partidului național român
a ținut în zilele trecute la Budapesta o
conferență sub prezidenția dlui *Dr. Teodor
Mihali*. Cu această ocazie s'au dezbătut
cele vorbite și hotărîte în adunarea dela
Igrîș. La urmă s'a luat hotărîre ca lupta
să se poarte alături cu partidul lui Justh
și cu social-democrații, iar în *ținuturile lo-
cuite de Români să se țină adunări popo-
rale în cauza votului universal*.

Maiestatea Sa fiind obosit, arhidu-
cele moștenitor Ferdinand îl va reprezenta la
audiențele generale și la mesele, ce se vor
da în castelul din Buda. Impreună cu ar-
hiducele va fi și familia Sa în Budapesta.
— Maiestatea Sa, care venise mai zilele
trecute la Budapesta, simțindu-se nu prea
bine cu sănătatea, a plecat la castelul de
vară din Gödöllő.

Protopop al Brașovului a fost nu-
mit, în ședința dela 15 Maiu n. a Conzi-
storului din Sibiu, *părintele Dr. Vasile
Saftu*. Această alegere a produs deplină
bucurie în sânul Brașovenilor, cari toți și-
au fost dat votul lor pentru nou alesul pro-
topop.

† **Paulina Vasile Lucaciu**, soția ne-
înfrântului nostru luptător național, pă-
rintele Dr. Vasile Lucaciu, secretarul ge-
neral al partidului național român, a ră-
posat Vineri, 12 Maiu n. Cu Paulina Lu-
caciuc dispărea una dintre cele mai vrednice
matroane române, care a dat dovezi rare
de abnegațiune și jertfire pentru neam.

Moartea mult regretatei matroane ne-a
fost anunțată Vinerea trecută, după ce ex-
pedasem foaia, prin următoarea telegramă:

Baiasprie, 12 Maiu n.

Nobila martiră, soția părintelui Dr.
Vasile Lucaciu, a răposat azi în Domnul.
Inmormântarea Duminecă. Rugați-vă pen-
tru ea și cereți mângăiere familiei întri-
state.

Atanasie Lupan.

În urma acestei dureroase știri, Re-
dacția „Foi Poporului“, a adresat îndată
următoarea telegramă de condolență:

Dr. Vasile Lucaciu

Baiasprie.

Ne alăturăm la doliul D-Voastră, re-
gretând pierderea unei soții vrednice și a
unei mari sprijinitoare în lupta națională.

Redacția „Foi Poporului“.

Inmormântarea veneratei martire a
avut loc Dumineca trecută. A luat parte
foarte multă lume, între care popor din
toate părțile apropiate. La adresa mult
întristatului soț au sosit o mulțime de te-
legrame și scrisori. Dorim ca aceste mani-
festațiuni să-i aline măcar în parte jalea,
de care a fost cuprins. Iar pe răposata
Dumnezeu o odihnească în pace și să-i fie
memoria binecuvântată.

Testamentul episcopului Szabo. Ră-
posatul episcop a lăsat în bani și bunuri
nemșcătoare o avere de 120 mii de co-
roane, cari să se folosească spre acoperirea
lipsurilor culturale ale diecezei de Gherla.

Fundațiunea aceasta dovedește, că deși
parea înstrăinat de frământările neamului
nostru, inima lui n'a încetat a bate pentru
el. Memoria fie-i binecuvântată!

Parastas pentru Iosif St. Șuluțu.
Vineri, în 12 Maiu n. s'a ținut, în biserica
gr.-cat. din Sibiu, un parastas pentru o-
dihna răposatului Iosif Sterca Șuluțu, fo-
stul președinte al „Asociațiunii“.

† **Gherasim Rațiu.** În Budapesta a
murit consilierul ministerial în pensiu-
ne, Gherasim Rațiu, lăsând prin testament, 15
mii de coroane pentru clădirea bisericii ro-
mâne din Budapesta. El a îndemnat pe
bunul său prietin de pe vremuri, Emanuil
Gojdu, ca să-și lase averea cea mare pen-
tru ajutorarea studenților români.

„Solidaritatea“, însoțirea tuturor băn-
cilor românești, și-a ținut Dumineca trecută
adunarea generală ordinară în Sibiu. La
adunare au luat parte foarte mulți repre-
zentanți de-ai băncilor, cari venise în ace-
iași zi și la adunarea *Băncii generale de
asigurare*. Pe lângă afacerile puse la or-
dinea zilei, s'a discutat și aceea, cum să se
pună capăt înființării unor bănci fără rost,
fie că în localitate este deja o bancă ro-
mânească sau că o lipsă vădită n'ar fi.

O idee bună a adus în desbatere dl
protopop Dr. Elie Dăianu, reprezentantul
„Economului“ din Cluj. Dl Dr. Dăianu a
propus înființarea unei bănci hipotecare.
În jurul acestei afaceri s'a discutat mai
mult, luând cuvântul domnii Parteniu Cos-
ma, Ioan Lăpădat și Sava Raicu. Ideia a-
ceasta a fost aflată de bună, iar propu-
nerea s'a primit ca material pentru studiere
(Ocazional poate ne vom ocupa mai de
aproape cu această afacere). Toți cei de
față și-au întărit părerea, că „Solidarita-
tea“ e însoțirea care tot mai mult întă-
rește și regulează mersul afacerii noa-
stre economice.

O nouă pedeapsă pentru tricolor
s'a întâmplat — după cum ni-se scrie —
zilele trecute în Ocna-Sibiului. Fetița Pa-
raschiva Ioan Balteș, care venea cu mamă-
sa dela câmp, a fost oprită în drum de
jandarmi, cari s'au pus și au descins-o de
brâu. Tot ei au făcut apoi arătare la po-
liție, care a pedepsit fetița cu o zi închi-
soare și 5 cor. pedeapsă în bani.

Îți stă mîntea în loc la auzul astorfel
de „fapte vitejești“ ale poliției și jandarmă-
riei din Ocna. Însemnează ceva la oamenii
aceștia „ordinul confidențial“ dat de sus?!

Manevrele împărătești se vor ține
în anul acesta în comitatele Zemplén și
Sáros. E vorba, că la aceste manevre va
lua parte și împăratul Wilhelm al Germa-
niei. Numărul total al soldaților, cari vor
fi adunați la oaltă cu această ocazie, se
zice, că va fi de vr'o două sute de mii.

„Banca generală de asigurare“. De-
spre adunarea acestei bănci scriem la alt
loc al foii de azi. Aici mai amintim, că
capitalul de un milion două sute mii de co-
roane, a fost subscris întreg. Din cele șase
mii de acțiuni subscrise, preste jumătate au
fost subscrise de băncile noastre, aproape
jumătate de particulari. În ținutul Orăștiei
s'au subscris preste 70,000 cor., în al Să-
liștei preste 40,000 cor., al Miercurei a-
proape 30,000 cor. Cu sume preste 20,000
cor. au contribuit Brașovul, Sighișoara, A-
radul, Timișoara, Sibiul și altele.

Maiatul școlii din Săliște se aran-
jează Duminecă în 8/21 Maiu la Netedu.
La caz de timp nefavorabil se amână pe
Dumineca următoare. Oaspeții sunt bine-
veniți!

Casa românească din Roma. Toate gazetele italiene scriu articole frumoase despre Casa românească dela expoziția din Roma. Ele arată, că țesăturile și chindisiturile românești dovedesc înrudirea de sânge între noi și Italiani. Dupăcum am spus, în Casa românească suntem reprezentați și noi Românii din Ungaria cu țesături.

De pe Valea Hășdății. Ni-se scrie: În anul trecut și în primăvara aceasta Românii de pe la noi au cuprins mai multe proprietăți. Moșia unor Jidovi din Silvașul-maghiar au cumpărat-o, în anul trecut, jumătate Gligor Felecan cu prețul de 140 mii coroane, iar cealaltă jumătate cu păduri cu tot au cumpărat-o mai mulți proprietari din loc, cu prețul de 170 mii coroane. — În primăvara aceasta mai mulți economi harnici din Lita română au cumpărat cu prețul de preste 100 mii coroane, moșia de 308 jugăre a baronului Jozsika din Feneșul ungurest. Moșia se află pe hotarul comunei Lita română. Așa lucră comunele harnice și cu conducători vrednici, cari își cunosc chemarea lor. Înainte numai frați români! *Toderas.*

Contra beției. Adunarea comitatului Bistrița-Năsăud a hotărât să ceară dela ministru, ca Duminica și sârbătoarea să se închidă toate crâjmele dela sate.

Căpetenia partidului țărănilor maghiari Andrei Akim, a fost împușcat în Bichiș-Ciaba de fiul unui nemeș. El a arătat în gazeta sa greșelile făcute de fostul subsecretar de stat Zsilinsky în tovărășie cu fratele acestuia. Cei doi fii ai acestuia, cari sunt încă tineri, s'au dus la Akim acasă atacându-l. Acesta s'a apărat cu un baston. Atunci unul din ei a tras 2 împușcături de revolver în Akim, care în urma rănilor a murit în spital. Frații Zsilinsky au fost arestați. În oraș e o mare agitație.

Beția și armata. O veste tristă vine din comitatul Maramurășului, care e locuit în majoritate de Români. În primăvara aceasta s'au prezentat la recrutare (asentare) 459 de ficioși. Din aceștia, numai 41 de inși au fost buni de armată, toți ceilalți au fost slabi, istoviți, rebeși cu totul! Cauza acestei ticăloșii a popoului este beția de rachiu. Iar vinovatul cel mare sunt guvernele ungurești, cari au lăsat, ca Maramurășul nenorocit să se umple cu Jidani veniți din Galiția, cari mai toți se apucă de crâjmărit, otrăvind poporul și prăpădindu-l trupește și sufletește cu rachiu cel prost.

Gândul slab — aduce urmări rele. Din Seliștat (comitat. Târnava mare) ni-se scrie: Mai săptămânile trecute, preotul săsesc dela noi, a chemat doi dintre cei mai de frunte ficioși de sas, — unul al colecturului și celalalt al judeului mic — ca să-i taie lemne. Era în postul Paștilor, și cum Sașii nu postesc, să vede că li s'a făcut dor de carne de găină. De aceea au sărit gardul în grădina de alături a învățătorului român. Aici au prins două găini, pe cari le-au ascuns până seara, când voiau să le ducă acasă. Dar învățătorul a băgat de seamă. Seara s'a pus și și-a luat doi martori cu el, iar când au eșit ficioșii de sas dela preotul lor, a pus mâna pe ei. Acum sunt dați în judecată, ca să guște și mai bine cum e supa din găinile altora.

Biblioteci școlare. O școală fără bibliotecă îndeplinește numai pe jumătate scopul ei. În privința aceasta încă stăm rău. La școlile de stat sunt 2126 biblioteci, la cele comunale 925 și la cele confesionale (gr.-or., gr.-cat., rom.-cat., luterane, reformate) numai 233. Toate școlile de stat au biblioteci, 548 de școlile comunale sunt fără biblioteci, deasemenea 12 mii 501 de școlile confesionale sunt lipsite de acest mijloc întregitor pentru creșterea și învățatura tinerimii.

O deputațiune de țărani români la ministrul agriculturii. Când cu potopul din anul trecut, comuna Șopotul nou din comitatul Caraș-Severin a fost nimicită cu totul. Numai biserica mai rămăsese. Cincizeci de oameni au perit în valurile furioase. Ca să fie feriți pe viitor de o astfel de nenorocire, satul aveă să se clădească într'altă parte. Autoritățile comitatului hotărâseră, să se împartă oamenilor loc de case din pășunea comunei. Fiind aceasta mică, oamenii nu s'au învoit, ci au trimis o deputațiune la Budapesta, cerând, ca statul să cumpere locul pentru vatra satului dela Căile ferate, cari au destul pământ acolo. Ministrul a făgăduit, că se va... interesă.

Fabrica de tăbăc din Cluj s'a închis. O parte mare a lucrătorilor s'a pus în grevă, fiindcă nu li-s'a înmulțit plata. Vre-o 130 de lucrători au vrut să înceapă din nou lucrul, ceialalți însă nu i-au lăsat. Atunci direcțiunea, la ordinul ministrului, a închis fabrica.

Pentru timpul seceratului ministrul de honvezi a dat un ordin cu Nr. 4483, prin care o mare parte a soldaților din armată (numai cei din infanterie, pe când cei dela cavalerie și artilerie nu, căci n'are cine îngriji de cai) se concediază (capătă Urlaub) pe trei săptămâni când va fi vremea secerișului, ca să ajute. Concediul acesta trebuie să și-l ceară înșiși ficioșii la raport.

Foc groaznic a fost în comuna Curitău din comitatul Sălăgiului. Sufărând un vânt puternic, s'a prăpădit partea cea mai mare a satului, căci au ars biserica, școala și preste 60 de case cu nemestii cu tot.

Pahară numerotate. Ministrul Hedervary a dat un ordin, ca dela 1 Ianuarie 1912 începând să se întrebunțeze în toate crâjmele și cafenelele numai pahară cu număr pe ele, pentruca nu cumva din greșală, mai ales la bere, să se schimbe paharele celor ce beau și astfel să se molipsească (umplă) cumva cineva de vre-o boală dela celce au beut mai înainte din acelaș pahar. Știm adecă, că pricina multor boale, cum e și tuberculoza (oftica), sifilisul (sfreanțul) ș. a., sunt niște vietăți mici, numite bacterii și microbi. Aceștia trec ușor dela omul bolnav la cel sănătos și-l pot îmbolnăvi și pe acesta.

Belșug de copii. În Diez (Germania) trăiește un tâmplar (măsar) Wolf, care aveă 27 de copii, toți dela o singură nevastă. De Paști l-a mai dăruit nevasta cu niște gemeni, așa că acum îi mai lipsește unu, ca să fie treizeci în cap.

Trăzniți. Asupra comunei Ariușd (Treiscaune) s'a deslănțuit o furtună îngrozitoare. Un țăran a fost trăznit dimpreună cu doi cai.

Convocare. Despărțământul Sibiu al „Reuniunii învățătorilor români gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș“ își ține *adunarea ordinară de primăvară* în Șeica mare, la 28 Maiu st. n. 1911, la 8 ore a. m. în localul școlii gr.-cat. Prelegeri și disertațiuni vor ținea domnii învățători Teodor Sârbu, Traian Pop și A. Recean.

Din Tilișca primim următoarea scrisoare, cu rugarea, ca să-i dăm loc în foaie: Comuna noastră bisericească posedă două grădini, pentru instruirea în cultura pomăritului și a legumăritului, a copiilor dela școala noastră confesională cu trei învățători. O grădină e pusă la dispoziție din partea comunei politice și una e proprietatea bisericii. Grădina bisericii se află chiar în mijlocul comunei, lângă biserică și școală. Credeți D-voastră, că aceste grădini, cu o menire așa de folositoare și mobilă sunt cultivate, respective folosite spre scopul susnumit? Nu! Căci așa ceva recere muncă și pricepere! În grădina pusă la dispoziție din partea comunei politice cresc spinii și în a bisericii, — care acum servește și de sbor pentru oile unui proprietar — cresc cucute.

În interesul bisericii și școlii noastre, atrag atențiunea forurilor superioare bisericești asupra acestui lucru, cu bunăintențiune, să îngrijească, ca cei puși în fruntea afacerilor bisericești-școlare din comuna noastră să dovedească mai multă *pricepere în conducere și administrare.* — Deocamdată atâta. *Tilișcanul.*

Teama de holeră în Basarabia. În Basarabia bântuie de câțiva ani în fiecare vară holera. Autoritățile rusești au început de data aceasta să ia din vreme măsurii. Până și în satele cele mai îndepărtate și mai sărăcăcioase s'au astupat fântânile și s'au făcut altele nouă, adânci și bine acoperite. Tot la a doua sau a treia stație de drum ferat s'au înființat spitale pentru holerici. Toate trenurile au câte un vagon întocmit pentru a pune în el pe bolnavii bănuți. Câte un agent sanitar (ajutor de medic) se găsește în fiecare tren.

Anarhiștii, acești oameni fără Dumnezeu, cari cred să îndrepteze toate relele de pe pământ omorînd, dând foc și folosind dinamite, au plănuit atentate nouă contra prim-ministrului Monis, a căpeteniei poliției din Paris și a altor slujbași mari tot din Paris. Complotul a fost descoperit.

Nu ne miră, că în Franța sunt cei mai mulți din descreerații aceștia. Acolo de mult o parte mare a locuitorilor, mai ales la orașe, își bate joc în modul cel mai criminal de Dumnezeu, religie, biserică și preoți. Urmările se văd, căci nicăieri nu sunt atâția stricați ca în Franța. Lucrurile au ajuns acolo așa de departe, încât s'au înspăimântat chiar și oameni necredincioși. dar cu judecată încă, și au început să lucreze contra celorce batjocoresc cele sfinte.

Prim-ministrul Monis e de altminteri unul dintre ceice luptă contra bisericii. El culege roadele muncii lui criminale.

Iarăș rachiu! Din Orșova ni-se scrie: Pepi Olainicec de aici, bărbat în etate de 59 ani, care au supt țiga românească și în toată viața lui a lucrat numai pentru țigă jidovească, Miercuri în 10 Maiu n. s'a îmbătât strașnic, dupăcum îi era obiceiul, iar după aceea s'a pornit la sfadă cu proprie-

...asa căsii, la care locuia el de mai mulți ani. Cu ajutorul primăriei abia l-au înmormântat ceva punându-l să se culce. În ziua următoare însă sculându-se tot cu mintea lucidă, a pornit de nou cu sfada, ba mai cu bătaia. În urma acestor lucruri, proprietarul casei a adus jandarmeria, care în cele din urmă l-a dus la răcoare în închisoarea comunală, unde pe la amezi l-au aflat spânzurat cu cingătoarea proprie. E deplâns de jidanul Aripescu.

Frați Români! feritivă de beutura nefericitului, căci la dintr-o dată numai rău vă poate umbra totdeauna!

Nenorocire în minele dela Lupeni. La Lupeni, în comitatul Hunedoarei, sunt mine bogate de cărbuni de pământ. În mine de-acestea se iscă un fel de gazuri (mer), cari se aprind ușor și explodează. Un miner (băieș), ușor de minte, a aprins un lemnuș (cătrăniță). Flacăra cea mică a lemnușului a aprins gazurile, cari, explodând, au omorât patru mineri, toți Români.

Nouăzeci de urmași în viață. În Turnișor a murit nu de mult țarana Susana Schenn în etate de 90 de ani, rămânând până în momentele din urmă veselă și cu nădejde într-o viață fericită de veci. Lângă sicriul ei plâneau nouăzeci de urmași ai ei: patru copii ai ei, 28 de nepoți, 55 de strănepoți și 3 străstrănepoți. O neputință de-a ei e deja de patru ani bunică.

Pedeapsa furtului. Țăranul Weiss din Csendespatak (comitatul Șaroș) fu trezit de păzitorul de noapte, care văzu foc în pivniță. Amândoi se duseră acolo și găsiră pivnița deschisă, iar în mijlocul ei niște haine femeiești arzânde. La început nu-și putea explica lucrul, a doua zi însă totul se lămură: o vecină a lui Weiss avea o cheie potrivită la pivnița lui. Ea veni noaptea, cu fata ei de 16 ani, acolo și sără ce-i plăcea. Așa făcu și în noaptea trecută. Din nebagare de samă se aprinseră însă hainele fetii dela lumânare, iar mamă-sa i-le rupse de pe trup aruncându-le în mijlocul pivniței. Apoi duse fata acasă. Din cauza rănilor, fata mură până dimineața. În modul acesta s'a descoperit hoția, pedepsită foarte aspru de Judecătorul-cel-de-sus.

Sfat potrivit. Un domnișor, fiu de țărani, cari cheltuiseră mult cu el, ca să învețe carte și să ajungă domn, veni de sărbătorile Crăciunului să-și vadă părinții. Se înțelege, că rude și vecini veniră să-l vadă, cum îi șade ca domn și ce vorbe înțelepte știe să spună. Băiatul învățase însă școală la Unguri și trăise tot în societatea acestora și a Jidanilor. De aceea începu să rădă de obiceiurile noastre religioase, ba pe urmă își bătu joc, nemernicul, chiar de Dumnezeu. Un vecin bătrân, care-l cunoștea din copilărie, îi zise: „La ascultă, măi Ioane! n'ai auzit niciodată vre-o javră lătrând la lună? Și pentru că nu o poate ajunge, n'ai văzut-o sărind pe o câpîță de fân ca să poată lătră de mai de aproape și mai bine? Și luna ce face? Strălucește mai departe, fără să bage în samă lătrăturile cânelui.

Așa și tu cu flecăriturile tale. Dumnezeu strălucește mai departe în lumina puterniciei sale și nu te bagă în samă. Dar dacă acum nu-ți primești răsplata, vei primi-o mai târziu“.

Ținărul se rușină și încetă cu prostiile lui.

Numărul locuitorilor din cele șase orașe mai mari din lume. După recensământul cel din urmă, Londra (capitala Angliei) are 4 milioane 833.938 (cu suburbiile, adică părțile din afară 7 milioane), New-York (America) 4 milioane 766.883, Paris (capitala Franței) 2 mil. 763.393 (cu suburbiile 3 mil. 900.000), Berlin (capitala Germaniei) 2 mil. 64.000 (cu suburbiile 3 mil. 687.000), Chicago (America) 2 mil. 185.283, Viena 2 mil. 50.000 locuitori. Aceste șase orașe au, cu suburbiile împreună, mai mulți locuitori decât Ungaria întreagă.

Un cuib minunat. Din pădurile din Africa-de-mijloc se găsește un mare număr de paseri ciudate. Una din ele, foarte mică, își face cuibușorul atârnat de frunze. Fiecare cuib făcut de bumbac e lipit bine, cu scuipatul cleios al paserii, de coada frunzii. Fundul cuibului e lat, așa că un învățat german, care a călătorit pe-acolo, se miră la început, cum de nu le cad ouăle, când vântul scutură frunzele. El se apropie odată de un astfel de cuib și ațînse încetșor un astfel de ou. Care nu-i fu mirarea, când văzu, că ouăle sunt și ele lipite cu scuipat de fundul cuibului, așa că vântul nu le putea doborî jos. Găsind și un cuib cu niște pui numai cât o nucă, pipăi pe unul din aceștia, și văzu, că și el e lipit de fundul cuibului.

Mari sunt minunile și îngrijirea lui Dumnezeu și pentru cea mai neînsemnată făptură a lui!

Goana contra automobilelor. Cei mai mulți dintre cetitorii noștri au văzut automobile (trăsurile fără cai) trecând ca o năluca pe cele drumuri. Mulți dintre domni, cari au astfel de mașini, vreau, ca automobilele să meargă cât mai repede, fără să se gândească, că-și primejduiesc viața, cum li-s'a întâmplat la mulți, și primejduiesc și viața altor oameni. Sunt legi anume, cari opresc alergarea prea repede a automobilelor, dar cei mari de mulțori nu prea vor să știe de ele. În Helveția (Svizzera), o țară împărțită în cantoane, un fel de comitate, cari fiecare își croiește legile cum îi place, au oprit în mai multe cantoane folosirea automobilelor. Nici Helvețienilor, nici altor străini nu le mai este iertat să umble cu automobilul. Numai medicii chemați la un bolnav îl pot întrebuința.

O milionară moartă de foame. Când auzim, că cineva are mii de mii avere, ne închipuim, că cine știe cât de fericit va fi și cât de bine va trăi. De obicei uităm, că rar se găsește om, fie chiar împărat, care să nu-și aibă crucea lui de purtat, fie năcazuri, fie boală, fie alte rele. Așa de pildă, a murit acum de curând în Moscova (Rusia) principesa Șahovschi de foame, cu toată avere de mai multe milioane. De douăzeci de ani locuia într-o cameră mică a palatului ei, unde nu putea pătrunde nimeni. Ușa și fereastra dela cameră nu se mai deschiseră de douăzeci de ani. Puțina mâncare și apa i-se dedeau pe o gaură a ușei. În sfârșit a murit leșinată. Spărgând ușa, rudele au găsit-o învâlită în câteva zdrențe, în cameră o puțoare mai mare ca în cocină. Ce i-au folosit milioanele, dacă cumva Dumnezeu i-a luat mintea?

ECONOMIE

Țesălarea vacilor de lapte.

Unii crescători de vite cred, că vaca nu are lipsă de atâta curățenie a corpului cum are calul și de aceea aceste vite sunt ținute în mare murdărie. Această credință e cât se poate de nedreaptă, când cu toții știm ce însemnată are curățenia corpului în sănătatea vitelor.

Vaca fiind legată, nu se poate feri de a se culca în băligarul său, astfel că își murdărește părul de pe pulpe, coadă, uger, pânțec și coaste; din această cauză laptele dela vaci necurățite, are un gust rău. Celce bea întotdeauna lapte de vacă, poate deosebi pe celce vine dela o vacă bine îngrijită de celce vine dela o vacă rău îngrijită. Un asemenea lapte are un gust rău, urât, asemănător cu mirosul de bălegar.

Așadar, dacă grajdul trebuie bine curățit, nu este mai puțin adevărat că și vacile trebuiesc și mai mult îngrijite. Țesălarea nu cere nici timp mult, nici nu este grea, ea are nevoie de oarecari îngrijiri și de puțină bunăvoință.

Instrumentele de lipsă pentru țesălarea vacilor sunt: țesala cu dinți mărunți, peria și buretele sau o cârpă. Dimineața se face prima țesălare prin ajutorul acestor trei unelte, după prânz se face o a doua țesălare, însă numai cu peria și cu buretele.

Cu țesala se freacă cu putere peste tot corpul, afară de locurile unde pielea acoperă deadreptul încheieturile sau oasele.

Prin perie se ridică praful scos de țesala și rămas lipit la perie. În fine cu buretele sau cu cârpă curată, bine udată, se spală părțile cum de pildă sunt ochii, botul, pe sub coadă etc.

Prin țesălarea zilnică a vacilor li-se curăță pielea, li-se mărește pofta de mănăcare, și lucru de căpetenie, li-se mărește cantitatea de lapte, ferindu-le în același timp de multele boli ale pielei.

Intărirea ugerului.

Când se întărește vacii sau bivoliței ugerul, de nu-i mai izvorește laptele, trebuie să punem numai decât să-i spele ugerul cu leșie caldută și cu săpun. Apoi îl ungem cu un amestec făcut din albușură de ouă și praf de scrobeală albă. Amestecul acesta pus pe uger în strat subțire se usucă și lucrează ca cea mai bună doctorie, căci apasă pe umflătură strângându-se și, în același timp, ia din durere. Punem apoi să mulgă de 5—6 ori pe zi câte puțin țâța întărită. Mulsul să se facă cu degetele foarte curate și muiate în unt sau în oleiu.

După 48 ore să se spele cu apă caldută, încetinel, stratul de albuș cu scrobeală și să se pună altul, care să se schimbe earăși după 48 ore. În vre-o 6 zile (de trei ori 48 ore) de regulă trece. Nu trebuie uitat să mulgem de 5—6 ori pe zi regulat și câte puțin sfărcurile întărite.

Dacă umflăturile și întărirea ugerului nu pier, e semn, că e o boală mai grea și atunci trebuie să întrebăm pe medicul veterinar (doctorul de vite).

Stiri economice.

O nouă însoțire sistem Raiffaisen și-a început lucrarea binecuvântată în Arpașul-de-sus (comitatul Făgărașului). Pentru înființarea ei s'au străduit învățătorul de-acolo, dl Adam Tudor, vrednicul preot Ilie Măneacă din Ucea-de-jos și dl Victor Tordășianu, al cărui nume nu prea lipsește, când e vorba de-a lumina poporul nostru asupra binefacerilor însoțirilor economice.

Boala de gură și de unghii s'a ivit din nou, dupăcum se vestește, în Timișoara, Lipova și alte comune de prin Bănat.

Gândacii de Maiu. In comitatul Abau-Torna, gândacii s'au ivit în mod înspăimântător. Ministrul de agricultură a dat 10 mii de coroane, comitatul 60 de mii pentru stăpîrea lor. In toate comunele, dimineța, pornește mic și mare la strângerea și prăpădirea lor. In câteva zile s'au strâns vre-o 144 milioane de gândaci, pentru cari s'au plătit 12 mii de coroane premii.

Sfaturi

Ceaiu pentru asudat. Sunt unele leacuri așa de simple, încât de multeori nici nu ne vin în minte, când ne trebuie. Așa e cu florile de soc și de teiu, pe cari multe femei au încă bunul obicei să le adune și să le păstreze pentru cazuri de trebuință.

E știut, că în caz de răceală, troagnă (guturaiu), reumatism, dureri de mijloc și alte boli, starea bolnavului se îmbunătățește, dacă asudă bine. Un ceaiu (teiu) bun, care poate folosi, e cel de floare de teiu sau de soc. Se ia o lingură de flori de teiu sau de flori de soc la două pahară de apă. Ceaiul se face ținând florile uscate puțin timp în apă ferbinte; dacă le lăsăm să stea mai mult, ceaiul capătă un gust, care sgarie pe gât. De aceea ceaiul se pregătește repede. Ceaiul trebuie să aibă o culoare galbenă deschisă și să fie îndulcit cu zahăr.

Cărți și reviste.

A apărut „Albina” revistă enciclopedică populară, Nr. 31 dela 1 Maiu 1911. Comitetul de redacție: Ioan Kalinderu, P. Gârboviceanu, G. Coșbuc, Gen. P. V. Năsturel, Gh. Adamescu, I. Otescu, P. Dulfu, V. S. Moga, N. Nicolescu, Gr. Teodossiu, C. C. Pop-Tașcă. Abonamentul în țară pe an 5 lei, pe 6 luni 3 lei, în străinătate pe an 8 lei. Un număr 15 bani. Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul. Manuscrisurile nepublicate se ard. Redacțiunea își rezervă dreptul ca, din articolele ce nu se vor putea publica în întregime, să dea numai extrase sau rezumate. Cu următorul cuprins: Em. Grigorovitz: Pe malul Prutului (Sfârșit). (Cu 9 ilustrațiuni). Sofia Nădejde: Mucenica, G. T.: Dalacul (buba rea). P. Dulfu: Păcală orb. (Cu 2 ilustrațiuni). I. Dragoslav: Dușmanul. (Sfârșit). V. S. Moga: Cronica agricolă, economică și comercială. V. S. Moga: Târgurile noastre și târgurile străine. Neculcea: Soldatul milos. (Cu 4 ilustrațiuni) Din ziare și reviste: Contra mirosului vopselelor. — Cum să se mulgă vacile. A. Bratu: Tovărășii de școlari. (Urmare). Activitatea socială a preoților și învățătorilor. Subiecte pentru coferințele lunare ale corpului didactic primar: N.: Indrumarea copiilor. Statutele asociației „Lumina și sănătatea noastră”. Cronica Cercuri culturale: Perieni (Tutova); Cara-Murat (Constanța). Sfințirea de biserică. Activitatea filialelor societăți ortodoxe. Apel. Banca populară „Libertatea”. — Societatea „Binefacerea” din Târgu-Jiu.

Poșta Redacției.

D. Mihai, Rusia. Foia e plătită până în luna lui Noemvrie. Adresa s'a schimbat. Psaltirea costă: 8 și 6 coroane, iar una mică 2-70 coroane cu porto la olaltă.

Sărata. Mai scrie-ne odată poezia deja trimisă, apoi vom vedea. Pe aceea nu o mai aflăm. Scrie-ne de altcum și alte noutăți de pe acolo.

I. B. în Sel. Publicăm cu plăcere orice fel de știri și lucruri întâmplare prin comunele noastre, dar din cât se poate, să fie scrise pe scurt. Altcum ar trebui să facem foia cel puțin încă odată așa de mare. Iar așa ceva nu se poate. — Vom alege din toate occasional.

Alud Despre ceea-ce întrebă dumniata s'a scris în foia Nr. 12. De ce nu subscrii, însă, scrisoarea? E doar cuviincios, că dacă o persoană dorește dela noi ceva, să spună cine este.

Grig. Pușcaș în S. Lupta pentru ne-atârănare, de G. Coșbuc costă 95 bani, iar Coroana de oșal C. 1-50. Porto 50 bani. După primirea banilor trimitem cărțile recomandat.

Radu. Publicăm cu plăcere știri de peste tot locul. Scrieți-ne totdeauna. Publicarea aceasta, din întâmplare, a întârziat puțin.

I. N. în Mehadia. Cele trimise nu se pot publica din mai multe considerațiuni. Scrie-ne despre alte lucruri de pe la d-voastră.

M. Banciu în D. Lucruri ca cele scrise publicăm, dacă ni se trimit îndată. Dumniata ni scris însă numai la câteva săptămâni de aceea nu s'a mai publicat.

Societatea Dorobanșul, America. Epistola trimisă am predat-o d lui Goga.

Max. Vas în B. Catalogul din întrebare s'a dat.

Adam Dan în S. O gazetă cum dorești dumniata nu știm.

Ioan Moldovan în C. Cartea de care întrebă, n'a tipărit-o încă domnul acela. Cartea stuparilor săteni costă 70 bani, Vierul român 70 bani, Sfaturi pentru pomărit 20 bani. Porto pentru toate cărțile 50 bani. Trimite deci Cor. 2-12 și vei primi cărțile recomandat, ca să nu se peardă.

Feldioara. N'am mai publicat întâmplarea dela 3 Aprilie, de oare-co se pare un lucru ca din povești. Intr'adevăr, grozave planuri făuruse câte unii oameni de-ai noștri. Scrie-ne ce s'a ales în urma cercetării?

Abonatul 3386 Serie la apotecarul Josef Schneider, Resicza Nr. 614 și spune-i că ai fost îndrumat dela „Foia Poporului”.

Abonatul 5625. Cele ce dorești dumniata se află în „Călimdarul Poporului” la pagina 24—27. Cât pentru alte țări străine, asta e greu a afla, de oare-ce legile sunt diferite peste tot locul. O astfel de carte românească nu știm.

Marxloh. Mergă scrisoare asupra celor dorite.

Celelalte răspunsuri, asupra mai multor corespondențe de publicat, întrebări etc. în numărul viitor.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Loc deschis.

Unde se pot procura cele mai elegante reverenți și ornate bisericesti? La „Croitoria Universală” I. Petrașcu, Sibiu, strada Cisnădie: Nr. 30 Telefon Nr. 172. — Serviciu prompt și conștientios. Prețuri moderate.

Mamelor spre atențiune. Cei mai vestiți medici afirmă, ca cel mai bun nutremânt după întărcatul copiilor este »Phosphatine Faliere». Acesta e ușor de mistuit, are un gust plăcut, înlesnește creșterea dinților și întărirea oaselor. Un carton mare care ajunge 3 săptămâni costă 3 cor. 80 fil. Să capătă la Apothea Bela Zoltán, Budapest, V. Szabadságtér.

Toate deranjerile digestivei la copii de țată și copii de școală vindecă Făina Lactată Nestlé, cunoscută de aproape jumătate secol în toată lumea ca cea mai bună hrană pentru copii. O cutie K 1-80 în toate farmaciile și drogeriile din țară. In interesul publicului atragem atențiunea asupra imitațiunilor. Ateste dela capacități medicale și broșure scrise de medici asupra »Creșterii Copiilor», precum și doze de probă trimite gratuit reprezentatul Societății Elvețiene Nestlé, Viena I. Biberstrasse 11.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după călimdarul nostru)

7 Maiu: Spermezeu, Jucul de jos, Căseasa, Poiana sârată.

8 Maiu: Bateș, Iasenova, Mocri.

9 Maiu: Ohiedu.

10 Maiu: Hadaș.

11 Maiu: Giula, Luna.

12 Maiu: Cal.

13 Maiu: Aita mare, Ciuc-Sereda, Ilașfalău, Noerichiu, Radna.

14 Maiu: Nășăud.

15 Maiu: Budapesta, Făget, Ghibău, Șeica mare, Silinghia, Vinga.

16 Maiu: Bozovici, Cănița mare, Papă-Retișdorf.

17 Maiu: Huedin, Miheș, Zeteleasa.

18 Maiu: Dej, Monor.

19 Maiu: Ciacova, Hunedoara, Olpăra, Sâmbăta de jos, Timișoara, Uzon.

20 Maiu: Bioziod, Capolnoc-Măntăuș, Ighiu, Mociu.

21 Maiu: Zam.

22 Maiu: Beba veche, Orăștie.

24 Maiu: Cagu.

In aceste zile se țin în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Nr. 282/1911

165 1-2

Edict de licitație.

Comuna Galeș în 28 Maiu 1911 și a la oarele 2 d a. dă în întreprindere clădirea casarmei de finanți din Piatra-Albă prin licitație publică minuendă, care se va ținea la oficiul primăriei comunale pe lângă oferte închisă s'au verbale.

Prețul strigării e 10,803 coroane, valde 10% dela prețul strigării.

Pianul și preliminarul referitor la aceste lucrări se poate vedea la oficiul comunal in oarele oficioase.

Galeș, la 15 Maiu 1911.

Primăria comunală.

Butin

not. com.

Pavel Iosoff

primar.

Căsătorie.

Sunt tinăr și negru ca un Indian, dar am salar anual frumos de 1540 cor. și drept de pensiune. Dorosc a mă căsători cu o domnișoară sau văduvă tinără 160 1-1

Scrisorile sunt a se trimite la administrația „Foi Poporului” pentru „Indian” 26.

O mașină

de îmblătit-locomobil

de 6 cai putere și Oatușă, să vinde pe calea licitațiunei publice în Beclean (comitatul Făgăraș) în 21 Maiu a. c. Prețul strigării 4000 cor. Informațiuni să primesc dela Ioan Burman, Beclean Nr. 101 u. p. Fogaraș. 168 1-1

Un atelier de covăcie

in comuna Mercurea (lângă Sibiu) se dă în arândă pe timp mai îndelungat. Acest atelier se află la poziție bună în drumul țării. Arândarea se face din cauze familiare. A se adresa la Văduva Elisaveta Ludosan în Mercurea (Erdélyserdahely) Nr. 168-168 1-3

Se află de vânzare

Vinuri

dintre sortele cele mai fine din vinile d-iei Kis Bálint, dela Cetea. — Se pot capăta și în cantități mari. Doritorii cumpărători să se adreseze la 151 2-6

Nicolae Soră Băroiu

in Săliște (Szelistye, Szeben m.)

Nr. 19

KALODONT
PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ
 de vânzare la:
 FARMACII, FARMACII, DROGUERII etc.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 16 Mai st. n.:

	Cor. 17,40 până 19,— de hectolitru	
Carne de vită	7,—	7,80
Carne de porc	9,40	10,—
Carne de vacă	2,60	3,—
Carne de oaie	14,—	15,—
Carne de capră	36,60	37,60 la 100 chilo
Carne de miel	35,80	35,80
Carne de iepure	34,60	34,60
Carne de câine	150,—	196,—
Carne de porc	190,—	196,—
Carne de vacă	56,—	60,—
Carne de oaie	76,—	82,—
Carne de miel	92,—	94,—
Carne de iepure	64,—	64,—
Carne de câine	4,—	6,40
Carne de porc	7,76	8,— la met. cub
Carne de vacă	6,70	7,30
Carne de oaie	1,60	1,85 la litru
Carne de miel	1,73	1,80
Carne de iepure	1,20 până 1,80 la chilo	
Carne de câine	1,80	2,—
Carne de porc	1,—	1,60
Carne de vacă	1,52	2,—
Carne de oaie	—,45	—,50
Carne de miel	—,70	2,40
Carne de iepure	—,80	1,20

In Budapesta in 17 Maiu st. n.

Carne de vită 78 chilo	Cor. 12,62 până 12,75 la 50 chilo	
79	12,77	12,87
80	12,80	12,90
81	8,20	8,40
82	8,19	8,65
83	9,55	10,20
84	—	—
85	—	—

Carne de porc	Cor. 164,— până 165,— la 100 chilo	
166	162,—	157,—
167	146,— până 150,— la 100 chilo	
168	116,—	146,—

Carne de vită pentru untură	C. 1,64 până 1,92 la chilo	
1,93	1,58	1,87
1,94	—	—

Prețul banilor in 17 Maiu n.

	comparat:	valori:
100 Lei, hârtie	Cor. 11,27	11,37
100 Lei, argint	94,70	95,10
100 Lei, aur	93,—	94,70
100 Lei, aur	21,45	21,85
100 Lei, aur	23,82	24,02
100 Lei, aur	117,—	117,45
100 Lei, aur	117,—	117,45
100 Lei, aur	13,94	19,02
100 Lei, aur	253,50	253,75
100 Lei, aur	242,—	245,—

Cel mai mare succes:

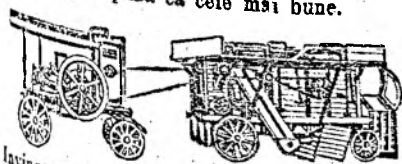
Peste 1000 garnituri de treerat cu motor in
 circulație

Vestitele garnituri de treerat cu motor
 dela renumita fabrică de motoare

Kállai Lajos

Budapest Gyár-utca 28 1621-25

recomandă tuturor economilor pe lângă garanță deplină ca cele mai bune.

Invinge peste tot locul. | Catalog principal gratis.
 Intre toate motoarele existente
 recunoscute ca cele mai simple.

„Racovițana“

institut de credit și econ. societate pe acții.

Convocare.

P. T. domnii cari au subscris acții la
 înființândul institut de credit și economii „Racovițana“
 societate pe acții în Racovița, se con-
 voacă prin aceasta la

Adunarea generală constituantă

care se va ținea *Duminecă, in 28 Mai st.
 n. 1911 la 3 oare d. a.* in edificiul școlar din
 Racovița (com. Szeben) pe lângă următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și construirea adunării.
2. Constatarea acționarilor prezenți și a voturilor ce reprezintă.
3. Raportul fondatorilor și constatarea prin adunarea generală a capitalului societății subscris și a sumelor plătite în contul acestui capital.
4. Deciziunea cu privire la înființarea societății.
5. Votarea absoluturului pe seama fondatorilor.
6. Stabilirea statutelor societății.
7. Alegerea membrilor direcțiunii și a comitetului de supraveghere și
8. Încheierea adunării.

Racovița, la 15 Mai 1911.

163 1—1

Fondatorii.

O vilă de vânzare.

Se vinde din mână liberă o vilă
 zidită nou, cu o grădină frumoasă.
 Estensiunea pământului este 228 stân-
 gini cu totul. Preț moderat. Doritorii
 să se adreseze la proprietar în Sibiu,
 Ziegelgasse Nr. 3 a. 111 3—3

Vinuri de masă excelente,

litra cu 52 și 60 fileri la cumpărare
 de cel puțin 50 litre ofere negustoria
 de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghete!

4 părechi de ghete numai pentru Cor. 750.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici
 de ghete adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu
 vând ori și cui 2 părechi de ghete cu șnoare pen-
 tru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau
 neagră, galoșate, cu capșă, cu talpa bătută tare co-
 cuie, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după
 măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 650.
 Expedare cu rambursă. 12 10—

C. GRÜNER, export de ghete, Cracovia Nr. 193.

Schimbul e admis și banii retour.

„Racovițana“

takarek- és hitelintézet részvénytársaság.

Meghívó.

T. ez. azon urak és társaságok, kik a Ra-
 koviczán (Szeben m.) alakuló „Racovițana“
 takarek- és hitelintézet részvénytársaságnál
 részvényeket jegyeztek, ezennel tisztelettel
 meghívotnak

Az alakuló gyűlésre

mely 1911. évi május hó 28-án d. u. 3 óra-
 kor Rákoviczán az iskola épületben fog meg-
 tartatni a következő

Napirend mellett:

1. A közgyűlés megnyitása és megala-
 kulása.
2. A jelenlevő részvényesek számaránk
 és szavazataink megállapítása.
3. Az alapítók jelentése s a jegyzett
 alaptőkének valamint a befejezett összegek-
 nek a közgyűlés által való megállapítása.
4. A társaság megalakulása iránti hatá-
 rozat.
5. Az alapítóknak adandó felmentvény
 iránti határozat.
6. A társaság alapszabályainak megála-
 pítása.
7. Az igazgatósági és felügyelő-bizott-
 sági tagok megalkitása.
8. A közgyűlés berekesztése.

Rákoviczán, 1911. évi május hó 15-én.

Az alapítók.

O casă

civilă, parte suprafață, parte etagiu, constată-
 toare din 6 odăi, 2 culine și 1 odaie manzart,
 în centrul orașului, este din mână liberă de
 vânzare. Informațiuni mai deaproape se
 dau în cancelaria Dr. Boucz, Sibiu,
 strada Cisnădiei 34. 117 6—

Un izvor al sănătății e Limonadă spumegătoare

liberă de alcool și pregătită din

Bomboanele de limonadă spu- megătoare a lui Marsner

(gustul smieurii, citroanelor, fragilor, cireselor
 și asprigoarelor). Să vinde în pastile cu 2 și 4
 ileri și în săculețe patentate cu 2 și 5 fileri.

Veritabilă numai cu marca de alături.

Consemnarea anuală de 80 milioane buciți
 Băceo, Bănan n. Cacao. 164 1—5

Singurul producător:

Prima societate pe acții bohemă pentru
 fabricarea de zaharicale și chocoladă
 orientală, Kgl. Weinberge

vormals A. MARŠNER.

Representant: Henrik I. Schiffmann
 Budapest, VIII. Jozsef körút 63

Ocaziune foarte rară

de a-și putea cineva procura o garnitură de treerat constatătoare din
 1 Motor 8 pa 10 cai putere, încălzit cu benzin. 1 Treerătoare de 1000 m/m cu
 dublu curățitor, 1 Elevator pentru făcut șire de paie și 1 Treerătoare de trifoiu
 care dă trifoiul de tot curat gata pentru a se putea vinde.

Aceasta garnitură numai 10 zile a funcționat așa, că se vinde cu deplină
 garanție ca și una nouă, cu preț și condițiuni de plată foarte avantajoase.
 Doritorii să se adreseze firmei

166 1—6

SAM. WAGNER

Prima turnătorie de fier Sibiană, fabrică de mașini agricole, atelier de mori și
 mare prăvălie de fier

Sibiu—Nagyszeben, Piața Fânului Nr. 1.

2 calfe de pantofar

și un învățăcel

se primesc pe lângă condițiuni bune la

Nicolae Baciu

pantofar

156 2-3

Mercurea (Erdéyzerdabely)

Din țigăria din Avrig

(Felek, comitatul Szeben)

oferim 70 10-20

Țigla de cement

de prima calitate în diferite culori pre
— lângă garanție îndelungată. —

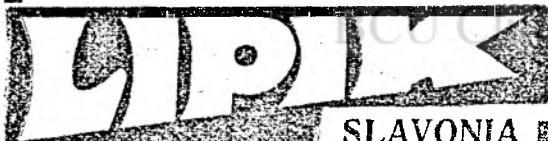
J. Răduțiu & Comp.

Nu uita

stimatelor cetitor, — la comanda sau tot
felul de alte cumpărări, făcute în urma
unui inserat citit în foaia noastră, —
a aminti și spune, că despre lucrurile
comandate sau cumpărate ai citit în
inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribuim și D-Ta la răs-
pândirea și lățirea foilor noastre, iar pe
de altă parte vei fi servit de grabă, fără
ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Baie de cură de rangul prim

SLAVONIA

Izvoare calde, ce conțin

Jod alcalic muriat

64 C.

VINDECĂ SIGUR

reumatism, ischias, organele de mistuire,
diabet, boala de constituție, boala de
de copii, durerile de oase și exudate.

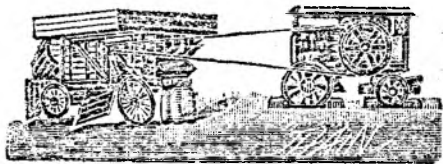
125 Deschis întreg anul! 4-8
Prospecte se trimit la dorință gratis!

Dacă D-Ta vrei să ai

o mașină de imblătit cu motor,
cruțătoare

sigură în lucrare

implinind lucrul distins

și pe lângă prețuri favorabile, cu condiții de plată
ușoare, cu garanție deplină, — atunci adresează-
ză-te cu cererea la

SZÜS ÖDON

BUDAPEST, VI., Nagymező-u. 66,

La cerere se trimite catalog și preliminar
gratis și franco. 92 9-10

În America unicul Depozit de cărți românești Biblioteca Română în New-York

65 St. Marks Place.

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Ca-
nada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituții ro-
mâne care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în Ro-
mânia și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente mu-
zicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, cea-
sornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparații farmaceutice,
articele de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul
se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informații particulare adă-
gând marcă pentru răspuns.

145 2-

Toate în lume se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetele executate în atelierul lui

Vasile Ban la „Cisma roșie”

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc

161 1-

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălțăminte s'a
mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos
chiria De aceea el poate lăsa păpușii și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Oanei (Burgergasse) Nr. 7.
Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARĂ SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PÂNĂ ACUM.

Pentru

Dame

este neîncăjurat de lipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumsețe.

KREMA MARGIT a lui Földes

departează deja după câteva zile piștii, petole de ficat, bubite, miteseri și alte
necurățenii ale pielii. Nerezește crețele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaie
și terească.

Prețul unui mic borcănel C. 1. — a unui mare C. 2. —
Articuli speciali de toaletă: Poudră-Margit C. 120,
Săpun-Margit 70 fl. Pasta-Margit de dinți C. 1. — Apă-
Margit pentru față C. 1. — 110 2-7

Per postă expedeză cu rambursă sau trimițând banii înainte producătorului

CLEMENTE de FÖLDES farmacist în Arad.

Să capătă la toate farmaciile de peste tot locul.

Serviciu solid, prompt și conștientos.

PRIMA FABRICĂ

transilvană ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție

instalată cu forță electrică 11 12-30

E. PURECE, Sibiu—Nagyszeben
Strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloge de prețuri gratis și franco.

Ferdinand Feldmann & Co.

casă de comerț

Budapest, VI. Andrassy-út 50.

Agentura principală a Primei Socie-
tăți Generale Ungară de Asigurare.

Împrumuturi pe acții dela institute de credit din provincie și pe alte hârtii
de valoare neintroduse la bursă, pe lângă condițiile cele mai cunoscute. Finan-
cierea și cumpărarea de farmacii cu drepturi personale și privilegii, împru-
muturi pe amortizare și ipotecare, împrumuturi pe zidiri și funcționarilor,
pe hârtii de valoare după cursul de bursă. Escomptează subvenții de stat
și orașenești, precum și pe realități îngreunate cu dreptul de folosință și rentă.
Referințe de primul rang. Informații scutite de taxă. 167 1-12
Correspondență în limba germană și maghiară. — Telefon 21-10.

Nr. 19

O servitoare

Pentru Sibiu să primește momentan. Informații mai de aproape să da la administrația "Foaia Poporului".

Pentru 13 Coroane.

Cele mai nouă ceasornice Electro-Gold-Remontoir de buzunar pentru bărbați, renumite în toată lumea, sunt ceasornicele: Norwich, Watch & Co.

Singurele ceasornice splendid galvanizate cu aur 14 carate, ce fiecare le prețuiește la 100 cor. În realitate acestea, prevăzute cu capac cu arc, împodobite cu bogate gravuri de mână, mecanism Anker, absolută garanție a durabilității, a galvanizării cu aur 14 carate, deosebită garanție de 5 ani, numai 13 cor. Un lanț elegant potrivit ceasului cor. 6-50. Să expediază contra ambura. Neconvenind, se restituie banii.

Depozit central: Rundbakin, Wien III. Weissgürberlande 58. 143 3-6

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai bune stoffe de lână în mare asortiment

noutățile

posite chiar acum, pentru halus de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquets, și halus de salo, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuși și "Haglam", cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra rezervanzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 59 19-

Uniforme pentru voluntari, euză și tot felul de articoli de uniformă, după prețurile croitorii cea mai nouă.

Berea albă și neagră

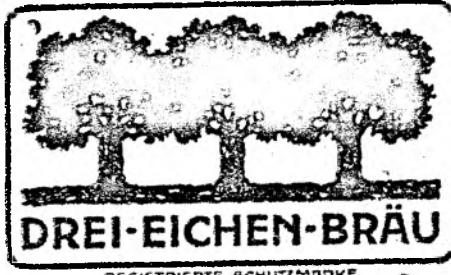
din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 7-

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Mașinile de cusut

ale firmei

Seidel & Naumann

sunt cele mai bune și mai ieftine.

Singurul reprezentant pentru Sibiu și jur:

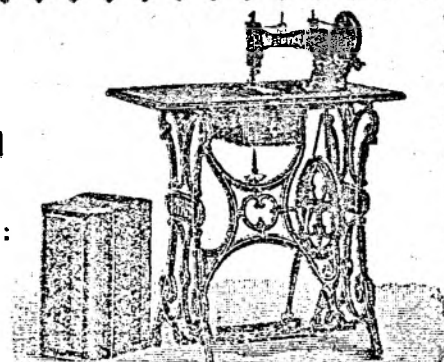
Carol F. Wultschner

Sibiu—Nagyszeben

strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43

Reparaturile se execută conștientios pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Depozit de tot felul de articoli și părți singuraticice ce sunt de lipsă la mașinile de cusut.

Prima fabrică de arme din Ferlach

PETER WERNIG

Societate cu capital limitat, Ferlach, Kärnten,

recomandă produsele sale recunoscute ca fiind de prima calitate și anume:

Puști de vânatoare și de serviciu, de tot felul, încercate de către autorități, Pistoale și Revolvere dela cele mai simple până la cele mai fine și cu toate prețurile.

Cea mai mare putere de penetrațiune.

Se fabrică arme după dorință și speciale; se fac reparațiuni și prefaceri de tot genul și foarte solid, cu prețuri ieftine.

Depou bine asortat cu requisite pentru vânatoare și cu toate obiectele în legătură cu aceasta. 44 3-12

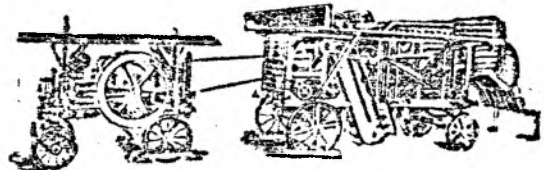
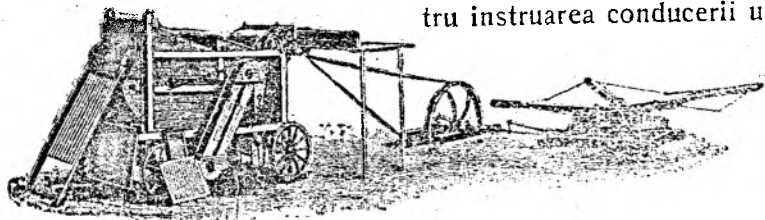
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek în Blansko.

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătit cu motor în timpul de acum. Pentru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un monteur.

83 10-52

Construcțiunea cea mai nouă.

Vârtejuri de îmblătit și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îmblăti.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma FRĂȚII GÖMÖRI, au fost bine primite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de spese să trimitte la cerere gratis.

Mai departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcțiunea cea mai nouă, tăvăluguri pentru sdrobotul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.

Lemne de foc ușoare.

Scânduri (marginii) de 1 metru de lungi cum și trunchi, cu vagonul sau în detașat; apoi l. lemne de fag pentru foc, neplutite, tăieto și netăieto, recomandă

Eduard Zimmermann
Sibiu, strada Trenului (Bahngasse) Nr. 14.

Mașini de cusut pentru trebuințe casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

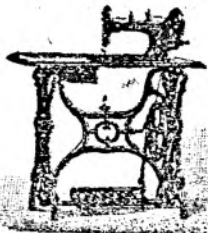
biciclete și gramofono

se pot cumpăra cu prețuri moderate și plătiți în rate favorabile la

BODOR BÉLA

magazin de mașini de cusut și biciclete în 84 9—

Făgăraș
Str. Honvéd Nr. 11.

Câteva cuvinte

asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mihimea acelor răzmeni, a căror sânge și sucuri trupesti sunt atruși și cari în urma ușurinței din tinere și prin deprinderi rele și-au săd ucinzător sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se puoă capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei desu ir. bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui comentii să-și încredințeze fără teamă, fără șială și cu încredere răscăsurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste născzuri ori și ui, ci trebuie să ne adresăm unui as fel de medic specialist, conșt encios, care știe să dea asupra vetei staturii bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deși eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreată și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákoczi-ut. 10), unie pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (aăt bărbații aăt și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, zede sângele și sucurile trupesti ale bolnavului să curată, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda lui proprie de vindecare chiar și casurile cele trai negese, ranele sifilitice boalele de țev, beșci, nervi și și-a spinărei, începurile de confușe a minții, urmările onaniei și ste sifilisului, erecțiunile de spaimă, s'ăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămăturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeșii. Pentru femei o sală de așteptare separată și eșire seprată. În ceea ce privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori-ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimit fiecăruia. Institutul se învete și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminica până la 12 ore a. m.) **Se curăță și cu Ehrlich 606.** Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest IV. Muzeum-kört 13. 58 18 —

Ce-e? Tata mi-a permis. Sunt numai învățtori de cigarette JACOB-ANTINICOTIN.

Atențiune! Veritabile numai în cutii mici de cigarette cu numele Jacobi. 38 14—28

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26

recomandă onoratului public interesat atelierul seu, unde se eșecută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 12—52

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai estine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățatori și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătiți simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestire (copii), pentru șerelciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte. 60 19—

Sumele plătiți pentru pagube de foc până la finea anului 1910 K 5,003,540-78
Capitale asigurate pe viață 4.834.801-12
achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 118,838,992—
sfârșitul anului 1910 viață . 11,020,268—
Fonduri de întemeiere și de rezervă 2,428,317—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

P. T.

Prin aceasta aduc la cunoștință on. public, că de azi înainte sub numirea

BERE DE CARPAȚI

pun în vânzare bere albă de un grad mai înalt, și care va documenta, că berea mea corăspunde în calitatea berei de Steinbruch, și altor beri de orașe mari.

O probă și desigur va adeveri afirmațiunea mea.

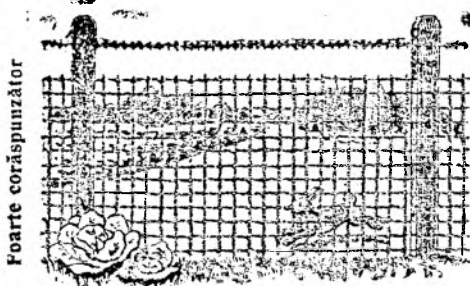
Berea de Carpați să vinde în toate Restaurațiunile mai fine cu păharul, să capătă însă și în sticle în cele mai multe birturi, și la comercianți.

Rog a fi atenți la vigneta „Bere de Carpați”

130 3—5 din fabrica de bere a lui **RUDOLF HABERMANN, Sibiu.**

Ingrădituri uimitor de ieftine!

Invențiune senzațională!

Foarte corăspunzător

Mănuire foarte ușoară

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

impletiturii Hungaria patentată. 44 11—12

Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc! Nu e de lipsă să fie văpsit. Prețul per metru cvadrat 30 fileri și mai sus.

Să poate procura la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker

fabrică de țesătură de sârmă, de ingraditură din impletituri și de gratii

Budapesta VIII, Ūlői út 48/84.

Serviciu ieftin, repede și conștientios. — Prețurent ilustrat, gratis și franco.

Nr. 19

Loteriei mari eventuale 500,000 marce.	Anunț de noroc	Căștigurile sunt garantate de stat.
Invitare la participare la		
Șansele de câștig		
de loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige		
9 milioane 841,476 de marce		
Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos		
600,000 de marce		
resp.	câștiguri à	
560,000 marce	300,000 marce	
550,000	200,000	
540,000	100,000	
530,000	60,000	
520,000	50,000	
515,000	45,000	
510,000	40,000	
305,000	30,000	
303,000	20,000	
302,000	15,000	
	10,000	
etc.		

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 de lozuri cu 48,405 câștiguri și 8 premii, așa că aproape jumătate din toate lozurile câștigă.

Venitele să urcă dela clasă la clasă și câștigul cel mai mare din clasa primă e av. de m. 50,000 iar cel din clasa 7-a 600,000.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasa primă sunt:

Loz întreg 6 M. (7 K)	Loz de jum. 3 M. (3.50 K)	Sterc de loz 1.50 M. (1.75 K)
--------------------------	------------------------------	----------------------------------

Planul oficial de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt espuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a câștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco. Fiecare participant primește lista oficială a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub controla statului. Comandă rog acuma sau cel târziu până la

19 Mai n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg 36.

Tăiași aici

Comandă la Di Samuel Heckscher sen., Nr. 1043 bancher, Hamburg 36.

Trimite-mi: { Loz întreg à 6 Marce (7.- K)
 } de jumătate > 3 > (3.50 >)
 } de un sfert > 1.50 > (1.75 >)

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat / Cs nu-i dorit. / cu rambursă / să se șteargă.

ATENȚIUNE!

50.000 părechi de ghete.
4 păr. de ghete numai cu Cor. 8 50.

Din pricina încetării plăților la multe fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mulțime mare de ghete, mult sub prețul de fabricare. As fel vând ori și cu 2 părechi de ghete en șior pentru bărbați și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșati, cu talpă bătută cu cuic, foarte elegante, fasonul cel mai nou, mărimea după Nr. Toate 4 părechi costă numai Cor. 8-50. 293 3-1

Expedare cu rambursă dela

Exportul de ghete a lui S. Urbach,
Cracovia (Austria) Nr. 444.
Schimbul e admis sau banii retour.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.

Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valoros de mult, care alina durerea de mulți ani cu migrație și dură în podagra, reumatism și reaccii.

Di cauza imitațiilor de patică valtoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în care este scrisă marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 20 St., C.1-40 și Cor. 2-— să capată aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Isid Török, farmacist la Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga. ::

Soseaua Elisabeta Nr. 3 nou.

Expediția zilnică. 293 40-42

Important pentru cumpărători și proprietari de motoare!

MOTOARE DE BENZIN

stabile, precum și iocomobile pentru îmblătit, și pentru agricultură, construcție proprie probată, sunt de vânzare cu prețuri ieftine, direct dela producător. Pentru construcție se garantează. Se eșuează ieftin și conștientos tot felul de reparaturi la motoare Dassel, motoare pentru oleiu brut și benzin, sfredelire de cilindri, măciuci nouă, verigi, ventile, aparate pentru ulei și aprins, precum și toate lucrările ce vin înainte la motoare. 139 4-

Singurul atelier special în Transilvania

Ferd. Zaller

Institut pentru construcție de motoare, mașini și automobile
Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6.

Motoarele mele sunt executate foarte precis pe baza unei praxe îndelungate, de aceea sunt mult mai superioare altor motoare străine.

Anunțul acesta

te interesează pe Dumblața ca om cult. D-Ta vei fi știind, că în fiecare casă e neapărat de lipsă un leac bun de desinfectat. Morburile lipicioasă ca tifusul, holera, bubat, găci, răni și arsuri, etc. adeseori se ivesc. In acel caz la patul bolnavului e de lipsă leacul de desinfectat. La spălarea antiseptică a rănilor și umflăturilor, precum și irigațiunea la femei trebuie să fie la îndemână mijlocul științific de desinfectat probat și de toată lumea recunoscut

LYSOFORM

pe care ori-ce medic îl cunoaște și îl recomandă. Acest mijloc omoră cu siguranță și iute bacterii, nu întărește pielea și nu o veninează, așa că și copiii să poate da în mână fără de nici o teamă (nu ca sublimatul, carboul și alte mijloace veninoasă și periculoasă.)

Lysoformul are miros plăcut și e tare ieftin! O sticlă originală de 100 grame cu instrucția necesară să poate căpăta cu 50 fileri în toate drogeriile și farmaciile din țară.

NOUȚATE! Pentru curățirea zilnică a gurei și a dinților au pus în circulațieapa de gură **PFEFFERMINZ LYSOFORM**

care depărtează îndată gustul și mirosul rău de gură, dacă folosim zilnic dimineața 15 picături din aceasta în apa de spălat gura. Instrucția de folosință e săturată la fiecare sticlă. O sticlă originală costă 1 cor. 60 fileri. 123 3-10

Fă cu el o probă! E un mijloc pentru desinfectat de gură probat și științific recunoscut! La dorință se trimite ori-cuă gratis cartea „Sănătatea și desinfectarea“ Dr. KELETI și MURANYI fabrică chimică în Ujpest

Nu prețul, ci calitatea ieftinește marfa!

Pânzării țesute, garantate de bun, pentru casă și fete de căsătorit.

6 bucăți acoperitoare de pat din pânză de in, fir tare, fără curatură, 150/200 cm. Coroane 14-—
fir fin, 150/225 cm., prima tin Cor. 18-50
fir mai tare, fără curatură, 150/225 cm. Coroane 15-70

Acoperitoarele mele de pat sunt din cânepa cea mai bună țesute.

1 bucată de 24 metri pânză de Rumberger, 80 cm. lată Cor. 15-—, foarte bună calitate Cor. 15-—
1 de 24 metri Siron, alb ca zăpada, 50 cm. lată Cor. 13-50, foarte bună Cor. 15-50
Ștergere garantate din pânză de in damast, desin elegant, pe duzină 50/100 cm. Cor. 7-—, 55/170 cm. Cor. 10-—, 60/150 cm. Cor. 14-—. Ștergere garantate din pânză de in, țesute cu mâna, pe duzină 50/100 cm. Cor. 7-50, 55/115 cm. Cor. 9-—. Batiste de buznar, garantate din pânză de in, pe duzină Cor. 5-—, 7-—, 10-—. Batiste de buznar de purtat zilnic, pe duzină Cor. 2-20, 3-—. Batiste pentru vase, garantat pânză de in, fir tare, pe duzină 70/70 cm. Cor. 6-20.

Garnituri foarte fine pentru prânz și cates. albe sau în colorii (1 ștergar, 6 serviete) Cor. 6-—, 8-—, 10-—, 14-— pe 1 Garnitură. Resturi fără nici o greșală. 8-18 metri lungi, se vând pe metru à 50 bani și se trimite în pacheto de câte 5 chilo. Kanafase, Zefire, Oxforde, Flanele, Iulets, Damaste etc. trimite foarte ieftin renumita firmă 146 3-5

EMIL WINTERNITZ, Nachod (Bohemia)

Ce nu convine se primește înapoi. Ori-ce risic e iulăturat. Trimiterea cu rambursă.

Dacă vrei să cumperi

Mobile

bune și ieftine cu bani gata sau pe rate, cercetează depozitul bogat și bine asortat cu tot felul de mobile, dela cele mai simple până la cele mai fine al

Văd. EMILIA WEISS

Sibiu, strada Rațelor (Entengasse) 11.

SERVICIU PROMT, PREȚURI FOARTE MODERATE.

1 9 6-10

Picuri de stomach de Brády

cu

Maica Domnului de Mariaszell
ca mareă de sentire,

și pentru aceasta numite „picuri de
stomach de Mariaszell“, sunt cel mai
bun leac, valorat de 80 ani, contra
la orice suferință de mistuire,
arsuri de stomach, îngrășare,
dureri de cap și de stomach,
colică, insomnie, lipsa de sânge,
anemie etc. Să capătă în farmacie
cu prețul de 90 fileri și Cor. 1.60.
6 sticle cu Cor. 5.40, 8 sticle duble cu
Cor. 4.80, expediază franco produ-
centul C. Brády, farmacia „Regelo
Ungariei“ Viena, I. Fleischmarkt 2. Depou 5.

Să fim atenți la marca de sentire cu Maica
Domnului de Mariaszell, pachetare roșă și subscrie-
rea, ca pe chipul din clișeu de aci. 28 15—25
In Sibiu se află de vânzare în apotecile: A.
Futsch, C. Morscher, G. Fabritius.

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale pu-
blicului românesc din provincie, m'am
hotărât să deschid în Budapesta birou
de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile
înaintate la ministerii și la alte foruri,
orice informații comerciale și în gene-
ral în orice cauză dau în răstimp de
2—3 zile ori și cui, resolvând toate che-
stiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez resolvirea petițiilor. Vor-
besc în persoană cu referentul cauzei și
rog resolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comer-
ciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt,
informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

>Mugurul<

Insoțire economică-comercială Elisabetopole
(Erzsébetváros, Kisküküllő vm.)

ALTOI DE VIE

calitate distinsă, pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin
și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit,
viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la:

Insoțirea economică „Mugurul“ Elisabetopole (Erzsébet-
comercială város, Kisküküllő vm.)

Material disponibil în altoi peste două (2) milioane.

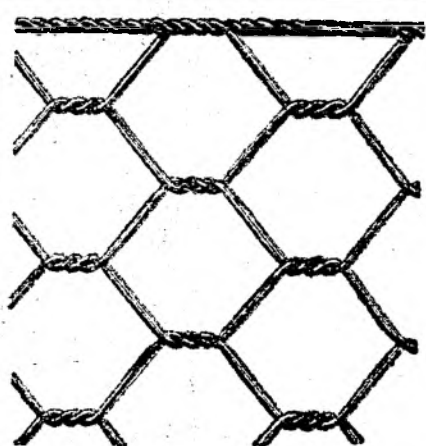
Școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă. — La cumpărări pe credit
316 25— cele mai ușoare condițiuni. — Plătire pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț-curent și instrucțiune gratis și franco. — Insoțirea primește
gratis elevi pentru învățarea altoitului și manipularea școalei de altoi.

Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid!

Trimiteti băteji la cursul practic de altoit!

Expansiunea și vilica cu altoi dola firma română!

Împletituri de sârmă

cu ochiuri în ori ce mărime și gro-
sime a sârmei, pentru tot felul de
închisori. 113 7—82

Portland și
Romancement
de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

Traverse

Stucătură de trestie.

Împletitură „Bacula“

Materialul de zidit în viitor.
: Ieftinește orice zidire. :

Fier de Cudșir în rade,
fier modelat, fier în rade
și fier de încheat
în 600 profile și dimen-
siuni se află în deposit.

TEVI

Pumpe pentru fântâni și alte
industrii
Sferele de găurit pământul
și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

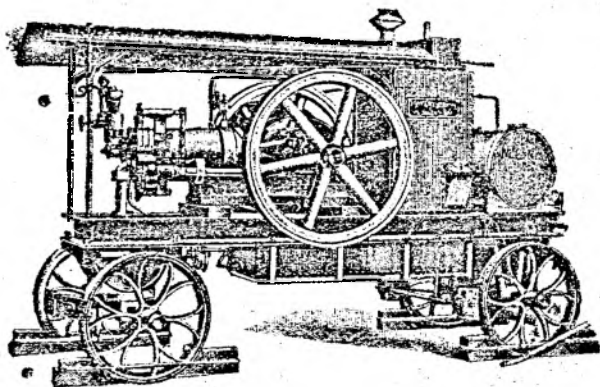
Nu treceți cu vederea!

Subsemnatul vând:

Agentură românească!

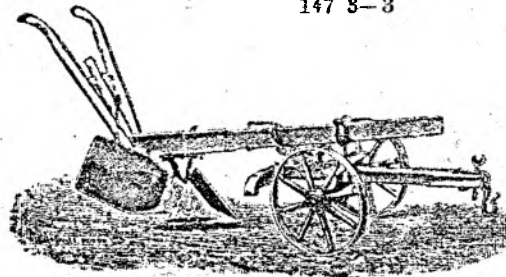
Mașini agricole de tot felul

precum: pluguri, mașini de trierat; apoi motoare de benzin și olei, locomobile și garnituri
pentru îmblățit cu motor, motoare de benzin stabile, mori de măcinat, cu un cuvânt tot felul de
mașini economice.

Marfă solidă prețuri moderate!

147 8—3

Cumpene mari

pe seama comunelor pentru cântărirea vitelor și a carălor încărcate cu produse;

Mașini Minimax

de stins focul, pentru pompieri și particulari, recunoscute de practice. Cu ele s'au
stins peste 20 mii focuri începătoare, cari ar fi putut pricinui pagube nespuse.

Dela cele mai de frunte și mai renumite fabrici, cu prețuri convenabile cum și
în rate pe lângă garanție. Asigur totodată mașini și clădiri contra focului.

Informațiuni se trimit
= la cerere ori-cui. =

Ioan Candrea

Sibiu — Nagyszeben,
Str. Măcelarilor 23.

Cu această ocaziune fac cunoscut, că cumpăr tot felul de bani din timpuri vechi, precum și diferite
obiecte aflate în pământ